

Arabesque

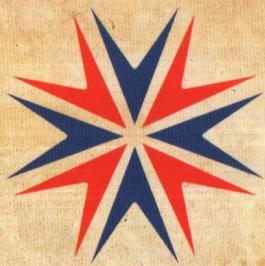
BALLET MAGAZINE

არაბესკი ქორეოგრაფიული ბალეტები

No2(17)'11

KSB კმხ
სტანდარტი
ბანკი

☎ 55 00 00 www.KSB.ge

ბონიჰაილი აცხენახი

ბიანომ! ბიანომ! ბიანომ!

ზაპარია
ფალიაფილი სხელოზის
თილილის
**ოპერისა
ბალეტის**
სახელოფი
თეატრი

ზაქაია ფალიაფილის სახელოზის ოპერისა და ბალეტის
სახელოფი თეატრის ბანკიანი სპონსორი

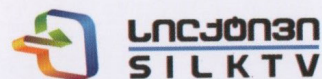
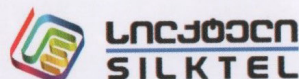
სიქნეტი
SILKNET

ყველაფერი კავშირშია

თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სპონსორი

- სილქლაინი თქვენი სახლის ტელეფონი
- სილქკომი მაღალი სიჩქარის ინტერნეტი
- სილქტელი თქვენი უკაბელო ტელეფონი
- სილქტივი ახალი თაობის ინტერაქტიული ტელევიზია

Arabesque

No2(17) 2011

Ballet Magazine

„არაბესკი“ შპს-ის ბალეტური

ზაპარია ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის საბალეტო დასის შპს-ის

MAGAZINE ABOUT THE BALLET COMPANY OF THE TBILISI Z. PALIASHVILI OPERA AND BALLET STATE THEATRE

გამოდის წელიწადში ორჯერ Issued twice a year

საბალეტო დასის სამხატვრო ხელმძღვანელი ნინო ანანიასვილი

ARTISTIC DIRECTOR OF THE BALLET COMPANY NINA ANANIASHVILI

მთავარი რედაქტორი ილია თავბერიძე

Editor-in-Chief ILIA TAVBERIDZE

ინგლისური ტექსტების რედაქტორი

Editor of the English language version TORNIKE KHOMERIKI

თორნიკე ხომერიკი

დიზაინი ბესიკ დანელია

Design by BESIK DANELIA

ფოტოგრაფი ლადო ვაჩნაძე

Photographer LADO VACHNADZE

გარეკანზე: სცენა ბალეტიდან „ურთოლ ფრენა წყვილაღმა“
On the cover: scene from the ballet "A Wingless Flight Into the Darkness"

ფურცლები გამოყენებულია საქართველოს თეატრის, კინოს, მუსიკისა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმის, ოპერისა და ბალეტის თეატრის მუზეუმის, ნინო ანანიასვილის და ბალეტის მსახიობთა პირადი არქივის ფოტოები

The photographs used are presented from the archives of the Museum of Theatre, Film, Music and Choreography of Georgia; the Opera and Ballet Theatre Museum; the private archives of Nina Ananiashvili and the ballet artists.

ფურცლები გამოყენებულია შრიფტი: FuturaBook Geo. ავტორი: კობა კურტიანიძე. ყველა უფლება გვაუფინებს ავტორს.

დაიბეჭდა შპს „ცეზანეში“
Printed in "Cezanne" Ltd

თბილისი, რუსთაველის გამზ. 25
25, RUSTAVELI ave. 0108, TBILISI, GEORGIA

ტელ/TEL: +995 32 235 75 03
ტირაჟი: 300

UDC (უბკ) 792.8
A-70

ISSN 1512-3294

www.ballet.ge

ბასტროლი • TOUR

პრინა სეიბერტი

04

სითბოთი და ენთუზიაზმით გადმოცემული რუსული საბალეტო სტილი

A Russian Touch Delivered Lovingly, With Gusto
BY BRIAN SEIBERT

სარა კაუფმანი

07

საქართველოს სახელმწიფო ბალეტმა ლისნერის სახელობის აუდიტორია მოაჯადოვა

State Ballet of Georgia enchants at Lisner Auditorium
BY SARA KAUFMAN

უენდი პერონი

10

ნინო ანანიასვილი/
საქართველოს სახელმწიფო ბალეტი
Nina Ananiashvili/State Ballet of Georgia
BY WENDY PERRON

13

Ballet News

14

დასი
The Company

Back to Reviews
Lucky Flair Productions

Nina Ananiashvili/State Ballet of Georgia

By Wendy Perron

In This Issue
Curtain Up: Rapture: A divine delight in dancing. Fancy turned muscles.
A Delicate Fire: Houston Ballet's Karina Gonzalez lights up the stage.
PLUS: Alagra Kent dances on the mirror as both friend and foe.
Off the Page
Remembering Marlene Morris

On Dance Injuries: Leg Pain
By Dr. William Hinatlon

This Just In...
Comings & Goings
Awards & Grants
Choreography Knocks: Opportunities for choreographers at all levels
Wellness For Performers
A Growing List of Living Female Choreographers
Talk to Us
We want your feedback!
Intern At Dance Magazine!
Here's How...
Meet the Editors
Sister Sites
Points Magazine
Dance Spirit
Dance Teacher
American Cheerleader

Avery Fischer Hall
Lincoln Center, NYC
November 5, 2011

Considering Ratmansky's gift for lyrical and romantic, *Dreams About Japan* (1998)—one of three Ratmansky works on the program—is a startling ballet. From the first strike of a Kodo drummer, the seven dancers of Nina Ananiashvili's State Ballet of Georgia move with a punch that's rare in his work. Dressed in patchwork, drupe-y kimonos in reds, greens, and yellows, they act out four Kabuki plays.

The spare, dramatic score, composed by L. Eto, N. Yamaguchi, and A. Toshi and conducted onstage by Gasbaca Marcano, sets the tone. The entrancing first solo, "The Heron Maiden," danced by Philippe Solano in a white tunic, is sharp in design and rhythm, yet delicate and vulnerable. But it was David Anzani, the "Lion Dance," who was unforgettable. His grounded verity combined with soft pawing-the-air to create an almost savage figure.

Ananiashvili has a turn as a cat woman wearing a red, glittery unbird and one red glove and one black glove. (After reading the program notes I realized she was a broken-hearted woman transformed into a Fire Snake.) She wraps a thin scarf around herself or her victim. I can't think of any other dancer I'd rather see on the ground. At the end, amidst all the other dancers, Ananiashvili is drumming on the floor as though she has conquered all these characters—which makes sense because apparently this ballet was her idea. Then she gets up and joins them, going wild for the last 10 seconds, like the steps are hers to own or throw away. What a thrill!

Ratmansky's *Charm of Mannerism*, however, is less than thrilling. Maybe when it was first commissioned for Ananiashvili's touring group of Bolshoi stars back in 1997, it was an utter delight. But now it seems like just another ballet about societal silliness. The only smidgen of redeeming choreography is a trio where a man and the two women twine hands as they go through doll-twirling positions.

Find us on Facebook
Dance Magazine
Dance Magazine
Dance Magazine
Dance Magazine
Dance Magazine

GIVEAWAY
Win a DVD of the New Paloma Herrera Documentary! Go behind the scenes with prima ballerina and ART's star Paloma Herrera as she rehearses and performs major roles in New York and Buenos Aires in the new documentary from Kultur, Paloma Herrera: Here and Now. Dance Magazine is giving away three copies.
(Click here to enter)

Exhibits Ah! A collection of rare scientific books at Johns Hopkins's library offers many eureka moments. E3

Music The Kennedy Cent begins its "Swing," festival, which features a star-studded tribute to the late Billy Taylor

Nina Ananiashvili, who has defied boundaries of politics and age, returns to D.C. with her own State Ballet of Georgia.

Freedom dancer

This is not the first time that the internationally renowned ballerina Nina Ananiashvili has found herself in a tricky position. And as usual, her extraordinary artistry is part of the solution.

The former Bolshoi star, a long-limbed firecracker with glamorous eyes, has danced her way out of corners before. Back in the late 1970s, after another dancer's defection led the paranoid bureaucracy of the Soviet Ballet to seize Ananiashvili's passport and refuse to let her travel.

At age 48, she can't stop. She's tired, and she has a young daughter with whom she longs to spend time. She also has a company to run, the State Ballet of Georgia, based in Tbilisi, Ananiashvili's home town. But that's just it. A raft of young dancers and the cultural prestige of her homeland depend on her name, her box-office appeal. She has to dance to get folks in the door.

Ananiashvili has been artistic director of the Georgian company since 2006. Soon after the bloodless demonstrations of the "Rose Revolution" in which the New York-educated Mikheil Saakashvili took over as president from the ousted Eduard Shevardnadze, Saakashvili asked Ananiashvili to revive the

BY SARAH KAUFMAN

PHOTOGRAPH BY ANDREW HARRIS

BALLERINA CONTINUED ON E5

პრემიერა · THE PREMIERE

ნინო მღვავაძე

16 ტეტე კასკი: „როგორც შემოქმედი, ბედნიერი ვარ!“
Teet Kask: "I am happy as a creator"

BY NINO MDEVADZE

სტუმარი · GUEST

მარიკა შალკაშვილი

20 ქართველი პრიმა ლონდონიდან
The Georgian Prima from London

BY MARIKA SHALKASHVILI

აქტია · ACT

22 ქართველი ხელოვანების გზავნილი იაპონიას
Message of the Georgian artists to Japan

პრემია · AWARD

24 ბალეტის ახალგაზრდა ვარსკვლავები
Young Stars of Ballet

28 Ballet News

გასტროლი · TOUR

30 სალიერის თეატრში სეზონი ბალანჩინის გაბრწყინებით დაიხურა
Season Ends With a Spark of Balanchine at the Salieri Theatre

32 Ballet News

რეპერტუარი · REPERTORY

ილია თავბერიძე

34 აპოლო – ბალეტის ბედისწერა
Apollo – Fate of Ballet

BY ILIA TAVBERIDZE

სამუშაოს ადგილი · AT THE ROOTS

გიორგი კალანდია

41 დავით ჯავრიშვილი
David Javriashvili

BY GIORGI KALANDIA

ფოტორეპორტაჟი · PHOTOREPORT

46 შეკვეთილში, საზაფხულო შეკრებაზე
A Summer gathering in Shekvetili

ძმოსული ბალეტის მეგობრები · FRIENDS OF THE GEORGIAN BALLET

48 ბალეტის მეგობრების ახალი სეზონი
New Season for Friends of the Georgian Ballet

ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში ქართულმა საბალეტო დასმა ამერიკის შეერთებულ შტატებში მეოთხე გასტროლი გამართა. ნინო ანანიაშვილმა და დასის სოლისტებმა ნიუ იორკსა და ვაშინგტონში ამჯერად ალექსეი რატმანსკის ბალეტები – „სიზმრები იაპონიაზე“, „ბიზე ვარიაციები“ და „მანიერიზმის მშვენიერებანი“ წარმოადგინეს. სპექტაკლები 5 და 6 ნოემბერს ნიუ-იორკში, ლინკოლნ ცენტრში (ევერი ფიშერ ჰოლი) და ვაშინგტონში (ლისნერის სახელობის აუდიტორია) იქნა წარმოდგენილი.

State Ballet of Georgia has toured the US for the fourth time in last five years. Nina Ananiashvili and soloists of the company presented Dreams About Japan, Bizet Variations and Charms of Mannerism by Alexei Ratmansky in New York and Washington. Evenings were held on November 5 and 6, at the Lincoln Center (Avery Fisher Hall) and the Lisner Auditorium.

სითბოთი და ენთუზიაზმით გადმოცემული რუსული საბალეტო სტილი

A Russian Touch Delivered Lovingly, With Gusto

ბრაიან სეიბერტი
By Brian Seibert

The New York Times
06.11.2011

დღესდღეობით, ნიუ-იორკში რომელიმე უცხოური დასის მიერ რუსი ქორეოგრაფის ალექსეი რატმანსკის ბალეტების პროგრამის ჩამოტანა, ნიუკასლში ქვანახშირის ჩატანის ტოლფასია – მის ნაწარმოებებს აქ გვერდს ვერ აუვლით და ამერიკის საბალეტო თეატრთან 2023 წლამდე ქორეოგრაფის მიერ გაფორმებული კონტრაქტი უფრო მეტ ახალ ბალეტს გვპირდება.

მაგრამ ქართველი ბალერინა ნინო ანანი-აშვილი უბრალოდ საბალეტო პროგრამის წარმომდგენი არ არის. ის ორიოდე წლის წინ ამერიკის ბალეტის თეატრის სასურველი სტუმარი იყო და რატმანსკის ჯერ კიდევ გასული საუკუნის ბოლოს გაუთქვა სახელი, როდესაც დიდ თეატრში ცეკვავდა. თუკი მარიას თეატრი ნიუ-იორკს რატმანსკის ბალეტების გარდა თითქმის ვერაფერს სთავაზობს, როგორც ეს ამ ზაფხულს მოხდა, იგივე შეიძლება ითქვას ანანი-აშვილის გამხედავი ქართული საბალეტო დასის შემთხვევაშიც. მათ ევერი ფიშერ ჰოლში

რატმანსკის ბალეტებით მდიდარი პროგრამა წარმოადგინეს.

ქართულ საბალეტო დასს, რომელსაც ანანი-აშვილი 2004 წლიდან ხელმძღვანელობს, რეპერტუარში რატმანსკის მიერ სპეციალურად მათთვის შექმნილი ბალეტიც კი გააჩნია – „ბიზე ვარიაციები“, რომელიც 2008 წელს შეიქმნა, დანარჩენი ორი ბალეტი უფრო ადრეული პერიოდისაა. „მანიერიზმის მშვენიერებანი“ (1997) და „სიზმრები იაპონიაზე“ (1998) რატმანსკიმ დიდი თეატრისთვის დადგა. მას ბევრად უკეთესი ბალეტებიც დაუდგამს, თუმცა ჩამოთვლილთა ნახვაც ღირს.

ნიუ იორკელი მაცურებლისათვის უცნობი იყო „მანიერიზმის მშვენიერებანი“, რომელიც რატმანსკის ადრინდელი სტილის ნიმუშია – თბილი სატირა ბალეტის ტრადიციებზე რომელიც, ამ ტრადიციებს ხელახლა აცოცხლებს. ფრანსუა კუპერინის მუსიკაზე ოთხეულისთვის დადგმული ეს ცეკვა ნაწილობრივ სოლოებში, დუეტებში, ტრიოებში და კვარ-

ტეტებში ფორმალურ ვარჯიშს წარმოადგენს. ის კომედიის სახესაც იღებს, სადღაც „ზაფხულის ღამის სიზმარსა“ და ბომარშეს სცენარს შორის, მაგიური მომენტებით, ჩურჩულით გამხელილი საიდუმლოებებითა და შეყვარებულების ერთმანეთში გავლით.

რატმანსკის სტილი კლასიკური სინტაქსის და ჯგუფ „Supremes“-ის ცეკვების ნაერთს წარმოადგენს. რატმანსკის ყურადღება დეტალების მიმართ მართლაც გასაოცარია. როდესაც მოცეკვავეები ცხენზე ჯირით ანსახიერებენ, ყოველი მათგანი ამას განსხვავებულად აკეთებს.

ანანიავილი და მისმა მოცეკვავეებმა სატირა პირდაპირ შეასრულეს, იმიტირებულ უესტებში მონაწილეობით და არა მათზე კომენტარებით. ნინოს „ბიზეს ვარიაციებში“ არ უცეკვია – ზოგიერთი ასაკში შესული ვარსკვლავისგან განსხვავებით, 48 წლის ანანიავილიმა აჩვენა, რომ მშვენიერი ახალგაზრდა მოცეკვავეებისათვის სცენის დათმობის არ ეშინია. „ბიზე“ რომანტიკული პა დე სიზია, რომელშიც ბალერინის გამოჩენა საპირისპირო სქესის ყურადღებას იპყრობს. ცეკვის დრამა ბოლომდე ახლოს მიჰყვება მუსიკას. ქართველმა ბალერინებმა ეს ბალეტი დიდებულად იცეკვეს.

„სიზმრები იაპონიაზე“ კაბუკის ოთხ პიესაზე დადგმული იაპონური სტილის ხალისიანი ბალეტი. ქართული ორკესტრის მუსიკოსებმა, სცენაზე იაპონური ჰაჩიმაკის თავსაკრავებით რომ გამოვიდნენ, დასარტყამი ინსტრუმენტებით დატვირთული მუსიკა ენთუზიზმით შეასრულეს. რატმანსკის მიერ გაბედული საბალეტო მოძრაობების დასარტყამ ინსტრუმენტებზე დადგმას დამატყვევებელი, გამომაცხობელი ეფექტი აქვს, თუმცა ცეკვის გარკვეულ ასპექტებს (მაგალითად, განათებული დისკო ფინალურ ნაწილში), ალბათ მოსკოვსა და თბილისში უკეთ აღიქვამენ. ერთ-ერთ სოლოში უარყოფილი ქალწული (ანანიავილი) ცეცხლოვან გველად გადაიქცევა; სხვა შემთხვევაში მამაკაცი (ფილიპე სოლანო) მგლოვიარე გოგონას თამაშობს. სოლანო, მღელვარე კლასიციისტი, ნამდვილი აღმოჩენაა.

საქართველოს სახელმწიფო ბალეტი, ნიუ-იორკში, 2008 წლის გასტროლის შემდეგ.

მრავალმხრივ განვითარდა. ანანიავილი, რომელიც ბუნებრიობითაა ცნობილი, თითქოს გარკვეულწილად მანერული გახდა, თუმცა შესაძლოა ეს პარტიების არჩევანით იყოს გამოწვეული, მისი ტექნიკური შესაძლებლობები კი ისევ მყარია. „მომავლად გედს“ მისეული შესრულება, საღამოს ბოლოს ოვაციებზე არაერთგზის გამოსვლის მსგავსად, აღტაცებულ თაყვანისმცემლებს და ბალერინას შორის ერთგვარ რიტუალს ჰგავდა. ჰაერი ბალერინას მიმართ აღფრთოვანებით იყო გაჯერებული, მისი სიამაყე კი მხოლოდ პირადი არაა, რაც სცენაზე საქართველოს დროშის გამოტანამაც აჩვენა. ანანიავილი მისი პატარა ქვეყნის სიმბოლოს ღირსეულად გამოხატავს.

THE NEW YORK TIMES, MONDAY, NOVEMBER 7, 2011

C3

State Ballet of Georgia Nina Ananiashvili in "The Dying Swan," part of her company's program, at Avery Fisher Hall in Lincoln Center.

A Russian Touch Delivered Lovingly, With Gusto

These days for a foreign company to bring a program of ballets by the Russian choreographer Alexei Ratmansky to New York is to invoke the cliché about hauling coals to Newcastle. You can't avoid his product here, and a contract at American Ballet Theater guarantees more through 2023.

But Nina Ananiashvili, the Georgian ballerina, isn't just any supplier. A beloved guest with Ballet Theater until two years ago, Ms. Ananiashvili championed Mr. Ratmansky before he was on top, at the end of the last century, at the Bolshoi Ballet. So if the august Mariinsky Ballet can offer New York almost nothing but Ratmansky, as it did on a visit this summer, so can Ms. Ananiashvili's plucky State Ballet of Georgia. That's what happened when the company performed on Saturday night at Avery Fisher Hall.

The Georgian troupe, which Ms. Ananiashvili has been directing since 2004, even has a Ratmansky ballet all its own, "Bizet Variations," from 2008. The other

two selections came from the knew-him-when period: "Charms of Mannerism" (1997) and "Dreams About Japan" (1998), both of which Mr. Ratmansky created for the Bolshoi. He has made much better ballets, but these are all worth watching.

New to New York, "Charms of Mannerism" is an early example of a characteristic Ratmansky mode, an affectionate satire of ballet conventions that renews those conventions. Set to music by François Couperin, the dance for four is partly a formal exercise in solos, duos, trios and quartets. It also becomes a comedy somewhere between "A Midsummer Night's Dream" and a Beaumarchais plot, with magic spells, whispered secrets and lovers swapping partners.

The Ratmansky touch is the convincing, lightening mix of cogent classical syntax with moves that might have been borrowed from the Supremes. The level of detail is wonderful. When the dancers mime riding horses, they each do it in a different way.

Ms. Ananiashvili and her dancers played the satire straight, committing to — rather than

commenting on — the sent-up gestures. She did not dance in "Bizet Variations," and unlike some aging stars, the 48-year-old Ms. Ananiashvili demonstrated no fear of ceding the stage to beautiful young dancers. "Bizet" is Romantic, a pas de six in which a dancer's entrance turns the heads of the opposite sex. The

steps to Japanese percussion has an estranging, enlivening effect, though aspects of the dance, like the disco lights at the end, probably go over better in Moscow and Tbilisi. In one solo a rejected maiden (Ms. Ananiashvili) turns into a fire snake; in another a man (Philippe Solano) plays a mournful girl. Mr. Solano, a taut classicist, is a real find.

Nina Ananiashvili's troupe offers plenty of Alexei Ratmansky.

The State Ballet of Georgia looks improved all around since its last New York appearance in 2008. Perhaps it was the choice of roles, but Ms. Ananiashvili, famous for her naturalness, seemed to have grown a little

maneuvered, though her technique remained solid. Her rendition of the "Dying Swan," and its automatic encore, were rituals between her and ecstatically adoring fans, as were the many bows at the evening's close. Ms. Ananiashvili took in the adoration like air, her pride more than personal as she carried the Georgian flag. She bears the standard of her small nation well.

Remember the Neediest!

These days for a foreign company to bring a program of ballets by the Russian choreographer Alexei Ratmansky to New York is to invoke the cliché about hauling coals to Newcastle. You can't avoid his product here, and a contract at American Ballet Theater guarantees more through 2023.

But Nina Ananiashvili, the Georgian ballerina, isn't just any supplier. A beloved guest with Ballet Theater until two years ago, Ms. Ananiashvili championed Mr. Ratmansky before he was on top, at the end of the last century, at the Bolshoi Ballet. So if the august Mariinsky Ballet can offer New York almost nothing but Ratmansky, as it did on a visit this summer, so can Ms. Ananiashvili's plucky State Ballet of Georgia. That's what happened when the company performed on Saturday night at Avery Fisher Hall.

The Georgian troupe, which Ms. Ananiashvili has been directing since 2004, even has a Ratmansky ballet all its own, *Bizet Variations*, from 2008. The other two selections came from the knew-him-when period: *Charms of Mannerism* (1997) and *Dreams About Japan* (1998), both of which Mr. Ratmansky created for the Bolshoi. He has made much better ballets, but these are all worth watching.

New to New York, *Charms of Mannerism* is an early example of a characteristic Ratmansky mode, an affectionate satire of ballet conventions that renews those conventions. Set to music by François Couperin, the dance for four is partly a formal exercise in solos, duos, trios and quartets. It also becomes a comedy somewhere between *A Midsummer*

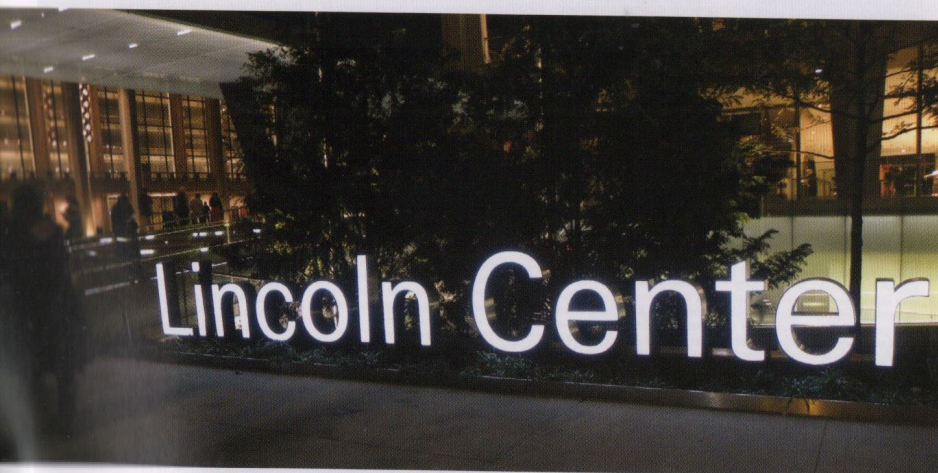
Night's Dream and a Beaumarchais plot, with magic spells, whispered secrets and lovers swapping partners.

The Ratmansky touch is the convincing, lightening mix of cogent classical syntax with moves that might have been borrowed from the Supremes. The level of detail is wonderful. When the dancers mime riding horses, they each do it in a different way.

Ms. Ananiashvili and her dancers played the satire straight, committing to – rather than commenting on – the sent-up gestures. She did not dance in *Bizet Variations*, and unlike some aging stars, the 48-year-old Ms. Ananiashvili demonstrated no fear of ceding the stage to beautiful young dancers. *Bizet* is Romantic, a pas de six in which a dancer's entrance turns the heads of the opposite sex. The dance's drama responds to the music closely, including a shaded moment of hesitation before the tidy finish. The Georgians took to it in the grand manner.

Dreams About Japan is a lively bit of japonaiserie, based on four Kabuki plays. The Georgian orchestra members, onstage in Japanese hachimaki headbands, played the drum-heavy score with gusto. Mr. Ratmansky's setting of bravura ballet steps to Japanese percussion has an estranging, enlivening effect, though aspects of the dance, like the disco lights at the end, probably go over better in Moscow and Tbilisi. In one solo a rejected maiden (Ms. Ananiashvili) turns into a fire snake; in another a man (Philippe Solano) plays a mournful girl. Mr. Solano, a taut classicist, is a real find.

The State Ballet of Georgia looks improved all around since its last New York appearance in 2008. Perhaps it was the choice of roles, but Ms. Ananiashvili, famous for her naturalness, seemed to have grown a little mannered, though her technique remained solid. Her rendition of the *Dying Swan*, and its automatic encore, were rituals between her and ecstatically adoring fans, as were the many bows at the evening's close. Ms. Ananiashvili took in the adoration like air, her pride more than personal as she carried the Georgian flag. She bears the standard of her small nation well.

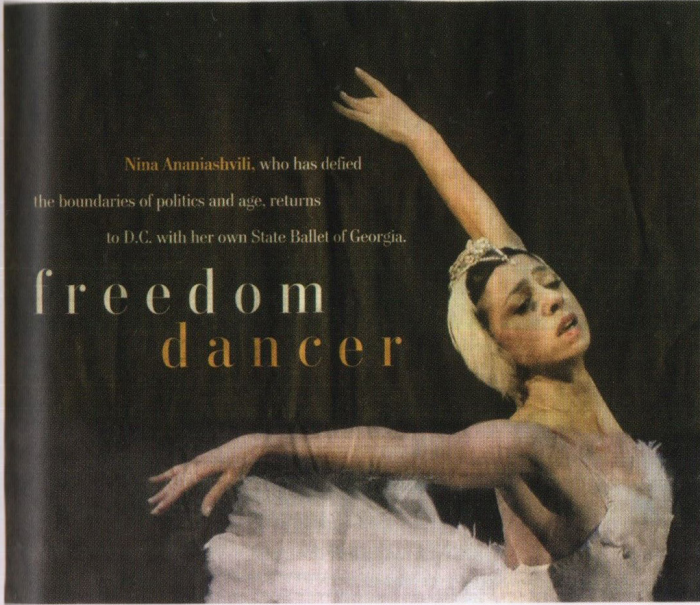

Exhibits Aha! A collection of rare scientific books at Johns Hopkins's library offers many eureka moments. E3

Music The Kennedy Center begins its "Swing, Swing" festival, which features a star-studded tribute to the late Billy Taylor

Nina Ananiashvili, who has defied the boundaries of politics and age, returns to D.C. with her own State Ballet of Georgia.

freedom dancer

BY SARAH KAUFMAN

This is not the first time that the internationally renowned ballerina Nina Ananiashvili has found herself in a tricky position. And as usual, her extraordinary artistry is part of the solution. The former Bolshoi star, a long-limbed freeracker with glamorous eyes, has danced her way out of corners before. It's in the late 1980s, after another dancer's defection led the paranoid bureaucracy of the Bolshoi Ballet to seize Ananiashvili's passport and refuse to let her travel. The young ballerina with a spine of steel delivered an ultimatum: My freedom or my resignation. And with that, she leveraged her sparkling technique and matchless charisma into a personal, artistic and professional coup, securing official permission to perform with companies outside the Soviet bloc. Ananiashvili went on to further fame as one of American Ballet Theatre's most popular principal dancers and a guest star with

major companies around the world, while always returning to Moscow to dance and train. But here's what's unusual now: Her celebrated dancing is, in a rather personal way, part of the problem. At age 68, she can't stop. She's fired, and she has a young daughter with whom she long to spend time. She also has a company to run, the State Ballet of Georgia, based in Tbilisi, Ananiashvili's home town. But that's just it: A raft of young dancers and the cultural prestige of her homeland depend on her name, her box-office appeal. She has to dance to get folks in the door. Ananiashvili has been artistic director of the Georgian company since 2006. Soon after the bloody demonstrations of the "Rose Revolution" in which the New York-educated Mikhail Saakashvili took over as president from the ousted Eduard Shevardnadze, Saakashvili asked Ananiashvili to revive the

BALLERINA CONTINUED ON E5

HIGH-FLYING: Even in her late 60s, Nina Ananiashvili is still dancing "Owan Lake." She would like to quit performing, she says, but "I don't have other options; I need to do it. I want to have my company, want to introduce Georgia State Ballet to world."

საქართველოს სახელმწიფო ბალეტმა ლისნერის სახელობის აუდიტორია მოაჯადოვა

State Ballet of Georgia enchants at Lisner Auditorium

სარა კაუფმანი
By Sarah Kaufman

The Washington Post

07.11.2011

ნინო ანანიაშვილი, რომელიც კვირა საღამოს, ლისნერის აუდიტორიაში შესრულებულ ბალეტში – „სიზმრები იაპონიაზე“, ცეცხლოვან, წითელ კოსტიუმში და წითელ ჰუანტებში, ელეგანტური, მაცდურ მელიასავით გამოსრიალდა, ვაშინგტონში მისი ბოლო გამოსვლისაგან სრულიად განსხვავდებოდა. მაშინ, 2009 წელს, ის დიდებული ვარსკვლავი, მისი თაობის ერთ-ერთი უდიდესი კლასიკური ბალერინა იყო, რომელიც კენედის სახელობის ცენტრში, ამერიკის ბალეტის თეატრთან ერთად, უკანასკნელად ცეკვავდა „გედების ტბაში“.

ახლა ის მის მშობლიურ ქალაქ თბილისში, საქართველოს სახელმწიფო ბალეტის სამხატვრო ხელმძღვანელია. მძიმე მდგომარეობაში მყოფი საბალეტო დასის თავიდან აღდგენას, ნინო, საქართველოს პრეზიდენტის თხოვნით, 2004 წელს შეუდგა.

კვირა საღამოს წარმოდგენილ პროგრამაში ანანიაშვილის სამი სახე ვიხილეთ: ხელმძღვანელი, რომელიც ექვს ქართველ მოცეკვავეს წრთენდა; ვარსკვლავი, რომელიც 48 წლის ასაკში, როდესაც ბალერინების უმეტესობა კარიერას ასრულებს, კვლავ მომაჯადოებელია და გასაოცარი პროფესიონალიზმით გამორჩეული ხელოვანი, რომელსაც შეუძლია ნებისმიერ დროს მოხიბლოს მაყურებელი, შემდეგ კი ანსამბლს შეერწყას და მაშინაც კი არ დაკარგოს მიმზიდველობა, როდესაც სწრაფი მოძრაობით ფარავს სცენას მართა გრემის გმირის მსგავსად "The Hot Mikado"-დან.

ეს გახლდათ „სიზმრები იაპონიაზე“, ბოლო წარმოდგენა ოთხი ერთმოქმედებიანი ბალეტისაგან შედგენილ პროგრამაში. ამ ბალეტებიდან სამი, „სიზმრების“ ჩათვლით, ალექსეი რატმანსკის, ყველაზე მოდური

საბალეტო ქორეოგრაფის, შექმნილია „მომავდავი გედი“, უკვდავი სოლო გალა წარმოდგენებისთვის, ანანიაშვილმა დიდი გრძნობით, მაგრამ ზედმეტი მელოდრამატულობის გარეშე, ბოლოს შესარულა. ეს რაისა სტრუქტურას, დიდ თეატრში ანანიაშვილის პედაგოგის, მიერ ყურადღებითა და სიზუსტით განხორციელებული დადგმის შედეგია. მაყურებელი სრულებით დაიპყრო ანანიაშვილის მკლავებისა და მხრების ტალღოვანებამ და თუკი ამ მართლაც დაღვთაებრივი ხელოვანის შესრულების დიდებულება ლისნერის აუდიტორიის სისადავესთან გარკვეულწილად შეუსაბამოც აღმოჩნდა, ამან ანანიაშვილის შესრულება კიდევ უფრო ემოციური გახადა.

მისი ზეგავლენა მთელი საღამოს განმავლობაში იგრძნობოდა. მოცეკვავეების ჯგუფი, რომელსაც ის ხელმძღვანელობს, მომხიბვლელობით, მუსიკალურობითა და ბუნებრივობით ხასიათდება. მათ მიერ შესრულებული ბალეტები კი ანანიაშვილისა და რატმანსკის წარმატებული შემოქმედებითი თანამშრომლობის შედეგად გაჩნდა. ბალეტების დადგმას რატმანსკი მას შემდეგ შეუდგა, რაც დიდ თეატრში ნინომ მისი დარწმუნება შეძლო.

1998 წელს დადგმული „სიზმრები“ ისე გამოიყურება, როგორც კაბუკის თემაზე კლასიკური მოცეკვავეების ფანტაზიები ოპიუმის ნისლში. დასარტყამი ინსტრუმენ-

ტებით ცოცხლად შესრულებულმა მუსიკამ და შეძახილებმა ცეკვის ენერჯიულობაში თავისი წვლილი შეიტანა. თუმცა თვით ცეკვაც საოცრად გიჟური ფეთქებადობით ხასიათდება. დახული კომონობით ამ ენერჯიულ ცეკვაში თითქოს ნიჟინსკის „კურთხეული გაზაფხულის“ გავლენაც ჩანს (ბოლოს მსხვერპლმეწიწის ობიექტიც ჩნდება).

„მანიერისმის მშვენიერებანი“, რომელიც რატმანსკიმ 1997 წელს ანანიაშვილის რჩევით დადგა და მის ერთ-ერთ პირველ ბალეტს წარმოადგენს, იუმორისტულია, მეტწილად კლასიკური, ღია და მცირე მასშტაბის, ხალხური ცეკვის დეტალებით, ამ ბალეტმა „ამაო სიფრთხილის“ მსგავსი რომანტიკული ფრანგული ნაშრომების მოგონებები გააღვიძა. მასში არც ერთი არაფრისმთქმელი მომენტი არ ყოფილა: კუპერინის მუსიკასთან შესაბამისად, აქცენტი მოკვლევით მომხიბვლელობაზე იყო გაკეთებული. დახული ახალგაზრდების ჯგუფი ცდილობს უფრო ჭკვიანური იერი მიიღოს, მაგრამ მათი კეთილი ზნე ყოველგვარ ბოროტებას გადაფარავს.

„ბიზეს ვარიაციები“ ყველაზე ახალი ნაწარმოებია, რომელიც საქართველოს სახელმწიფო ბალეტისათვის 2008 წელს დაიდგა; საფორტეპიანო მუსიკამ (რომელიც ცოცხლად სრულდებოდა) მაყურებლის გონებაში შოპენი გააცოცხლა. სამი წყვილის ცეკვა კი შესაბამისად, მეტად რომანტიკული სანახაობა იყო. მცირე დრამისა და ურთიერთობათა შერწყმა რამდენიმე წუთში გათამაშდა მაყურებლის წინაშე.

საღამოს მომავადობის, მისი თავმდაბალი ვარსკვლავის, მომხიბლავი საბალეტო დასის, ცოცხალი მუსიკისა და დიდებული, მრავალფეროვანი ქორეოგრაფიის მიუხედავად, ჩვენს მესხიერებაში დარჩება ამ დასის განსხვავებული ხელწერა – დასი საქართველოს დახვეწილი იმიჯის წინ წამოსაწევად იქნა განახლებული, ამ ერის ცხოვრებაში არსებული კონფლიქტების და კრიზისის მიუხედავად.

ანანიაშვილი და მისი დასი ცეკვის საშუალებით ეწვიან დიპლომატიურ შრომას, ეს კი დიდებული და იმედისმომცემი ნიჭია. გასტროლების ორგანიზატორები დიდ „ბრავოს“ იმსახურებენ; ვიმედოვნოთ, რომ ამ ჩინებულ მოცეკვავეებს და მათ განსაკუთრებულად გულუხვ ხელმძღვანელს მალე კვლავ ვიხილავთ ამერიკაში.

As

As Nina Ananiashvili, in a flame-red catsuit and toe shoes to match, slithered across the stage like an elegant, loopy vixen in “Dreams About Japan” at Lisner Auditorium on Sunday night, she seemed light-years away from when we last saw her in Washington. Then, in 2009, she was a majestic star, one of the great classical ballerinas of the age, performing her last “Swan Lake” at the Kennedy Center with American Ballet Theatre.

Now, she is the artistic director of the State Ballet of Georgia, based in her native Tbilisi. The international ballet icon began rebuilding the beleaguered company in 2004 at the request of Georgia’s president.

We saw three faces of Ananiashvili in Sunday’s program: the boss, stepping out of the picture entirely for a piece that showcased six Georgian dancers; the star, still majestic at 48 and long past the age when most ballerinas retire; and the ultra-professional artist, who can captivate the audience when it is her time to do so and can also melt unobtrusively into the ensemble. And who loses not one ounce of magnetism even while scooting along the floor like a hybrid of Martha Graham and a refugee from “The Hot Mikado.”

That dance was “Dreams About Japan,” the final work on the program of four pieces. Three of them, including “Dreams,” were created by Alexei Ratmansky, the hottest choreographer in ballet. The fourth was “The Dying Swan,” the undying gala solo that Ananiashvili performed with great feeling—but not too much melodrama. That was because of the sensitive staging by the late Raisa Struchkova, Ananiashvili’s longtime coach at the Bolshoi Ballet. All the focus was on the melting undulations of her arms and shoulders, and if the glamour of this honest-to-goodness diva moment seemed a bit

incongruous at humble Lisner, that only made Ananiashvili’s performance more moving.

Her stamp was evident throughout the evening. The dancers she has mentored are an appealing group who display an evident musicality and an easy naturalness. And the ballets they performed all came to be through Ananiashvili’s visionary relationship with Ratmansky, whom she encouraged to choreograph years ago when both were at the Bolshoi.

“Dreams,” from 1998, is what classical ballet dancers fantasizing about Kabuki—through an opium haze, perhaps—would look like. Live drummers and chanting contributed a driving energy, but the dancing itself has a wonderfully crazed, barely contained combustibility. It’s a romp, a slumber party in tattered kimonos, with a bit of Nijinsky’s “Rite of Spring” mixed in (there’s a sacrificial victim near the end).

“Charms of Mannerisms,” which Ratmansky created in 1997 at Ananiashvili’s urging and is one of his first ballets, is in a similarly jocular vein. More classical, in a clear, open and small-scale style, with touches of folk dance, it recalled romantic French works such as “La Fille Mal Gardée.” There was not a moment of empty showmanship in it: In keeping with the score by Couperin, the emphasis was on flirtatious charm, as a group of bumbling innocents tripped over their attempts at sophistication but their good natures smoothed over all ills.

“Bizet Variations” was the most recent piece, created for the Georgian ballet in 2008; the piano score (performed live) brought Chopin to mind, and likewise the dancing for three couples was deeply romantic. A whirl of little dramas and interactions came to life within minutes.

As enchanting as the evening was, with its humble star, winsome ensemble, live music and the great variety in its choreography, it bears remembering that this is a ballet company unlike any other. It has been revived to put forward a more refined image of Georgia, one to counteract the conflict and crisis that have defined much of the nation’s history.

Ananiashvili and her company are practicing diplomacy through dance—a great and hopeful gift. A round of bravos for the organizers who made this tour possible, and may these remarkable dancers, and their exceptionally generous director, return soon.

საბალეტო დასი ამერიკის
ბალეტის თეატრის
სარეპერტიციო სტუდიაში
State Ballet of Georgia in
the rehearsal studio of the
American Ballet Theatre

ნინო ანანიაშვილი/ საქართველოს სახელმწიფო ბალეტი

Nina Ananiashvili/ State Ballet of Georgia

უენდი პერონი
By Wendy Perron

DANCE
MAGAZINE
05.11.2011

რატიმანსკის ლირიკულ ნიქს თუ გავითვა-
ლისწინებთ, „სიზმრები იაპონიაზე“ (1998),
რომელიც ამ პროგრამაში შესული მისი
სამი ნაწარმოებიდან ერთ-ერთი იყო, გასა-
ოცარი ბალეტია. კოდოს დასარტყამი
ინსტრუმენტის შემსრულებლის პირველივე
დარტყმიდან საქართველოს სახელმწიფო
ბალეტის შვიდი მოცეკვავე რატიმანსკისთვის
არადამახასიათებელი ენერჯიულობით
იწყებს ცეკვას. ისინი ნაჭრებისგან შეკერილ
კოსტიუმებში და წითელი, მწვანე და ყვი-
თელი ფერის კიმონოებში არიან ჩაცმულნი
და კაბუკის ოთხ პიესას ასრულებენ.

ლ. ეტოს, ნ. იამაგუჩისა და ა. ტოშას
თავშეკავებული, დრამატული მუსიკა,
რომელიც სცენაზე ჯანლუკა მარჩინოს
დირიჟორობით სრულდება, შესაბამის
ფონს ქმნის. დამინტრიგებელი პირველი
სოლო, „ქალწული წერო“, რომელსაც
ფილიპე სოლანო თეთრ კოსტუმში ცეკვავს,
ერთი მხრივ, ფორმისა და რითმის სიმახვი-
ლით ხასიათდება, მეორე მხრივ კი,
დელიკატური და სათუთია. მართლაც
დაუვიწყარი იყო დავით ანანელის „ლომის
ცეკვა“ – მისი ბუნებრივი მამაკაცურობა,
შერწყმული მისი ხელების ნატივ მოძრაო-
ბებთან, თითქმის ველურ სახეს ქმნიდა.

ანანიაშვილის როლი თითქოს კატის ხასი-
ათის მქონე ქალს წარმოადგენს წითელ,
მბრწყინავ კოსტიუმში, რომელსაც ერთი
წითელი, ერთი კი შავი ხელთათმანი აცვია

DANCE MAGAZINE Like 17k Follow us on Facebook Follow us on Twitter SUBSCRIBE & SAVE! CLICK HERE

Home | Blogs | Subscriptions | Back Issues | Calendar | Get Listed | Classifieds | Dance Finder | Cover Gallery | Videos | Reviews | Resources

Back to Reviews
Lucky Plush Productions

Nina Ananiashvili/State Ballet of Georgia By Wendy Perron

Avery Fischer Hall
Lincoln Center, NYC
November 5, 2011

Considering Ratmansky's gift for lyricism and romance, *Dreams About Japan* (1996)—one of three Ratmansky works on the program—is a startling move. From the first strike of a Koto drummer, the seven dancers of Nina Ananiashvili's State Ballet of Georgia move with a punch that's rare in his work. Dressed in patchwork, drap-y kimonos in reds, greens, and yellows, they act out four Kabuki plays.

The spare, dramatic score, composed by L. Eto, N. Yamaguchi, and A. Toshi and conducted onstage by Gianluca Marciano, sets the tone. The intriguing first solo, "The Heron Maiden," danced by Philippe Solano in a white tunic, is sharp in design and rhythm, yet delicate and vulnerable. But it was David Ananidze in the "Lion Dance," who was unforgettable. His grounded virility combined with soft pawing-the-air to create an almost savage figure.

In This Issue

Curtain Up: Radiance. A divine delight in dancing. Finely tuned muscles.

A Delicate Fire: Houston Ballet's Karina Gonzalez lights up the stage.

PLUS: Allegra Kent muses on the mirror as both friend and foe.

Off the Page

Remembering Marjorie Morris

On Dance Injuries: Leg Pain
By Dr. William Hamilton

This Just In...

Comings & Goings

Awards & Grants

Choreography Knocks: Opportunities for choreographers at all levels

Wellness For Performers

A Growing List of Living Female Choreographers

Talk to Us

We want your feedback!

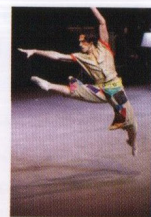
Intern At Dance Magazine!

Here's How...

Meet the Editors

Sister Sites

Pointe Magazine
Dance Spirit
Dance Teacher
American Cheerleader

Ananiashvili has a turn as a cat woman wearing a red, glittery unibard and one red glove and one black glove. (After reading the program notes I realized she was a broken-hearted woman transformed into a Fire Snake.) She wraps a thin scarf around herself or her victim. I can't think of any other dancer I'd rather see on the prowl. At the end, amidst all the other dancers, Ananiashvili is drumming on the floor as though she has conquered all these characters—which makes sense because apparently this ballet was her idea. Then she gets up and joins them, going wild for the last 10 seconds, like the steps are hers to own or throw away. What a thrill!

Ratmansky's *Charm of Mannerism*, however, is less than thrilling. Maybe when it was first commissioned for Ananiashvili's touring group of Bolshoi stars back in 1997, it was an utter delight. But now it seems like just another ballet about societal silliness. The only smidgeon of redeeming choreography is a trio where a man and the two women entwine hands as they go through doll-twirling positions.

E-NEWSLETTER
15% OFF FOR THE FIRST ORDER!
EAM STAGE FLOORING
900-888-8888
Find us on Facebook
Dance Magazine
Bolshevik has my heart!
Go behind the scenes!
Dance Magazine
voted off their list!
Reactors? We're offended!
about 1 hour ago
Dance Magazine
Go behind the scenes!
prize balloons and
Paloma Herrera
rehearses and
roles in New York
Aires in the new
from Kibria, Paloma
Here and Now
Magazine is giving
copies.
(Click here to view)
GIVEAWAY
Win a DVD of the
Paloma Herrera
Go behind the scenes!
prize balloons and
Paloma Herrera
rehearses and
roles in New York
Aires in the new
from Kibria, Paloma
Here and Now
Magazine is giving
copies.
(Click here to view)
GIVEAWAY
Win a DVD of the

(პროგრამის წაკითხვის შემდეგ გავიანბრე, რომ ის ცეცხლოვან გველად გადაქცეულ გულგატეხილ ქალს ასრულებს). ბალერინა საკუთარი თავის, ან მსხვერპლის გარშემო თხელ შარფს ახვევს. ვერც კი წარმომიდგენია სხვა მოცეკვავე, რომლის ხილვას უფრო ვისურვებდი ამ დამატყვევებელ როლში. ფინალურ ნაწილში, დანარჩენ მოცეკვავეებს შორის ანანიაშვილი ისე ცეკვავს, თითქოს ყველა ამ ხასიათს აერთიანებდეს – ეს გასაგებიცაა, რადგან ეს ბალეტი მისი ჩანაფიქრის შედეგად განხორციელდა. უკანასკნელი გიჟური 10 წამის განმავლობაში კი ის მათ უერთდება და ისე მოძრაობს, თითქოს ყოველი ნაბიჯი მისი საკუთრებაა და სხვისი არავისი. ამის ხილვა ერთი სიამოვნებაა!

თუმცა რატმანსკის „მანიერიზმის მშვენიერებანს“ გამოაგონებელს ვერ უწოდებ. შესაძლოა, როდესაც 1997 წელს იგი დიდი თეატრის ვარსკვლავების გასტროლისთვის დაიდგა, მართლაც საოცარი სანახაობა იყო, მაგრამ დღეს ის უბრალოდ სოციალური უაზრობის თემაზე შექმნილ მორიგ ბალეტს ჰგავს. მამაკაცისა და ორი ქალის ტრიოა, რომელნიც ხელგადახვეულნი ცეკვავენ.

„ბიზეს ვარიაციები“ (2008) დასაწყისში მცირეოდენ ამორფულია, თუმცა საბოლოოდ სამ დუეტში ერთიანდება. პარტნიორთა მომხიბლავი, მუსიკალური ცეკვა ნარნარ, გრძელსა და ღია მოძრაობებს გთავაზობს. დასასრულამდე ცოტა ხნით ადრე მთავარი პარტიის შემსრულებელი ბალერინა ხანმოკლე დროით მარტოობაში ხვდება, რის შემდეგაც მას პარტნიორი მხრით აიტაცებს ტრიუმფალური დასასრულისთვის. ბალეტი რატმანსკის მიერ ამერიკის ბალეტის თეატრისთვის დადგმული „შვიდი სონატის“ წინა საფეხურს ჰგავს („სონატა“ ფორმალური თვალაზრისით უფრო ზუსტია, მისი ქორეოგრაფია მეტი ორიგინალურობით გამოირჩევა და მაყურებელზეც უფრო დიდ ემოციურ გავლენას ახდენს).

რატმანსკის ამ სამ ბალეტთან ერთად ანანიაშვილმა ფოკინის „მომაკვდავი გედი“ შეასრულა, უფრო სწორად, მისი ორი განსხვავებული ინტერპრეტაცია შემოგვთავაზა. როდესაც მაყურებლის თხოვნით ეს ცეკვა მეორედ შეასრულა (რუსული

ტრადიციის მიხედვით), მეორე ჯერზე სრულიად სხვაგვარი იყო. ბალერინამ შეცვალა მიმიკა, მკლავების ტალღისებური მოძრაობა (რომელიც ამჯერად ნაკლები გახდა), ასიმეტრიულობის დონე (რომელმაც იმატა) და სცენაზე უკანასკნელ მომენტამდე არ დაეშვა. შეგვეძლო გვეხილა, როგორ ფიქრობდა მისი სხეული არჩევანის მოლოდინში. ამ გარდასახვამ მის მომაკვდავ გედს გასაოცარი ტრაგიკულობა შესძინა.

ვეერი ფიშერ ჰოლთან
Next to the Avery
Fisher Hall

Considering Ratmansky's gift for lyricism and romance, *Dreams About Japan* (1998) – one of three Ratmansky works on the program – is a startling ballet. From the first strike of a Kodo drummer, the seven dancers of Nina Ananiashvili's State Ballet of Georgia move with a punch that's rare in his work. Dressed in patchwork, drape-y kimonos in reds, greens, and yellows, they act out four Kabuki plays.

The spare, dramatic score, composed by L. Eto, N. Yamaguchi, and A. Tosha and conducted onstage by Gianluca Marciano, sets the tone. The intriguing first solo, "The Heron Maiden," danced by Philippe Solano in a white tunic, is sharp in design and rhythm, yet delicate and vulnerable. But it was David Ananeli, in the "Lion Dance," who was unforgettable. His grounded virility combined with soft pawing-the-air to create an almost savage figure.

Ananiashvili has a turn as a cat woman wearing a red, glittery unitard and one red glove and one black glove. (After reading the program notes I realized she was a broken-hearted woman transformed into a Fire Snake.) She wraps a thin scarf around herself or her victim. I can't think of any other dancer I'd rather see on the prowl. At the end, amidst all the other dancers, Ananiashvili is drumming on the floor as though she has conjured all these characters – which makes sense because apparently this ballet was her idea. Then she gets up and joins them, going wild for the last 10 seconds, like the steps are hers to own or throw away. What a thrill!

Ratmansky's *Charms of Mannerism*, however, is less than thrilling. Maybe when

it was first commissioned for Ananiashvili's touring group of Bolshoi stars back in 1997, it was an utter delight. But now it seems like just another ballet about societal silliness. The only smidgeon of redeeming choreography is a trio where a man and the two women entwine hands as they go through doll-twirling positions.

Bizet Variations (2008) is a bit amorphous in the beginning but eventually coalesces into three duets. The lovely, musical partnering engages fluid, long, open lines. Just before the end, the central woman falls into a brief spell of loneliness and then her partner swoops her up in a shoulder lift for a triumphant end. The ballet seems like a precursor to his more scintillating sextet for ABT, *Seven Sonatas*. (That ballet is clearer in its formations, more inventive in its choreography, and more affecting in its emotional tugs.)

In addition to the three Ratmanskys, Ananiashvili performed Fokine's *Dying Swan* – actually, two separate interpretations. There's a moment downstage right where I could swear she's doing a Graham contraction as she reaches both her arms high. Her big swipe at the end almost slammed her shoulder into the floor. When she repeated the brief dance as an encore (a tradition in Russia), the second time was completely different. She changed the facings, timings, amount of rubbery rippling arms (less), amount of asymmetry (more), and did not descend to the floor until the very end. We could see her body thinking up different choices. This added an exciting dimension to her wonderfully tragic *Dying Swan*.

160-ე საიუბილეო სეზონის გახსნა

160-ე საბალეტო სეზონი 22 სექტემბერს ა. გრიბოედოვის სახელობის რუსულ სახელმწიფო დრამატულ თეატრში, ორი ერთმოქმედებიანი ბალეტის პრემიერით გაიხსნა. „შოპენიანა“ (ფ. შოპენის მუსიკაზე), მიხეილ ფოკინის ქორეოგრაფიის მიხედვით, სცენაზე ნინო ანანიაშვილმა გადაიტანა და მთავარ პარტიასაც თავად ცეკვავდა ლალი კანდელაკთან და ოთარ ხელაშვილთან ერთად. დასთან მუშაობდა ესტონელი ქორეოგრაფი ტეეტ კასკი, რომელმაც ოთარ ჭილაძის პოემის – „სინათლის წელიწადის“ მოტივებზე, ერთმოქმედებიანი ბალეტი „უფროდ ფრენა წყვილადში“ დადგა. სეზონის გახსნისადმი მიძღვნილი საღამოს ბოლოს ერთმოქმედებიანი ბალეტი „საგალობელი“ შესრულდა.

ლალი კანდელაკი,
ოთარ ხელაშვილი,
ნინო ანანიაშვილი.
„შოპენიანა“

Lali Kandelaki,
Otar Khelashvili,
Nina Ananiashvili.
Chopiniana

Opening of the 160th anniversary season

The ballet season was opened on October 22 at the A. Griboedov Russian State Drama Theatre with the premiere of two one-act ballets. Chopiniana (on music by Chopin) was performed by Nina Ananiashvili, alongside Lali Kandelaki and Otar Khelashvili. Teet Kask from Estonia worked with the company, staging A Wingless Flight into the Darkness based on poem A Light Year by Otar Tchiladze. The evening was concluded with the one-act ballet Sagalobeli.

თბილისის თეატრალურ ფესტივალზე

თბილისის მესამე საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალის სამი კვირის განმავლობაში მიმდინარეობდა. ფესტივალის პროგრამით 33 ქართული და 18 უცხოური დასის სპექტაკლი იქნა ნაჩვენები. საერთაშორისო პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის საბალეტო დასმა. გრიბოედოვის სახელობის თეატრში ირუი კილიანის ბალეტები – Stepping Stones, Falling Angels, Sechs Tänze იქნა ნაჩვენები.

თბილისის
საერთაშორისო
თეატრალური
ფესტივალის

At the Tbilisi Festival of Theatre

The 3rd Tbilisi International Festival of Theatre went for three weeks and presented shows by 33 Georgian and 18 foreign companies. State Ballet of Georgia also took part in the festival, performing ballets Stepping Stones, Falling Angels, Sechs Tänze by Jiri Kylián.

გალა-კონცერტი ბაქოში

Gala in Baku

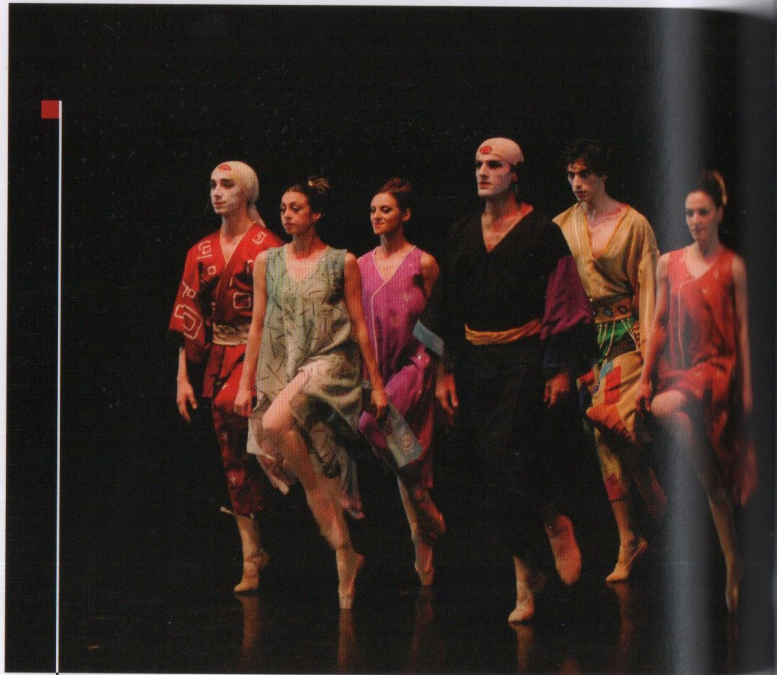
On October 26 the Azerbaijan Opera and Ballet State Theatre hosted a gala evening of the State Ballet of Georgia. The program included one-act ballets Dreams About Japan, Bizet Variations and Sagalobeli. Prima ballerina Nina Ananiashvili performed the Dying Swan by Saint-Saens.

26 ოქტომბერს, თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის საბალეტო დასმა, ბაქოში, აზერბაიჯანის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში, გალა-კონცერტი გამართა. პროგრამაში წარმოდგენილი იყო ერთმოქმედებიანი ბალეტები – „სიზმრები იაპონიაზე“, „ბიზე ვარიაციები“ და „საგალობელი“. პრიმა-ბალერინა ნინო ანანიაშვილმა სენ-სანსის „მომავცდავი გედი“ შესრულა.

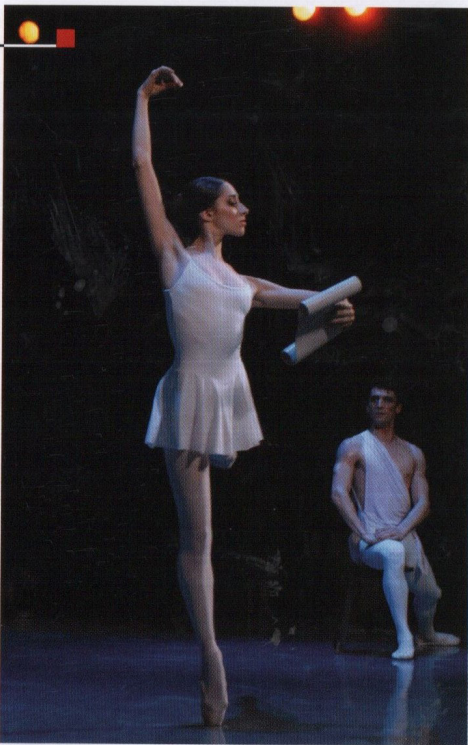

26 მაისს, რუსთაველის თეატრში, იაპონიაში მიწისძვრით დაზარალებულთა დასახმარებლად გამართულ გალა-კონცერტზე ბალეტში – „სიზმრები იაპონიაზე“ ნინო ანანიაშვილს პირველად გაუწია პარტნიორობა ვასილ ახმეტელმა. ამ ბალეტში პირველად იცეკვეს უილიამ პრატმა და ფილიპე სოლანომ.

The Bugaku performance of May 26 at the Rustaveli Theatre, organized to help the victims of the earthquake in Japan, featured Nina Ananiashvili (with Vasil Akhmeteli) for the first time. Akhmeteli partnered Ananiashvili in Dreams About Japan for the first time, while William Pratt and Philippe Solano had debuts in this ballet.

სიზმრები იაპონიაზე
Dreams About Japan

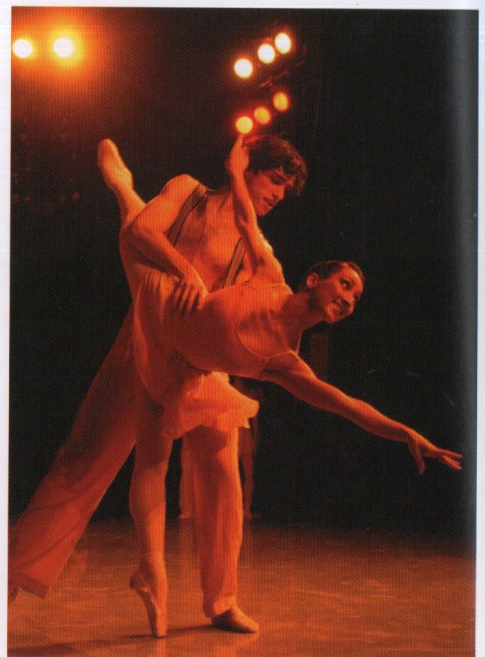

159- ე თეატრალური სეზონის ბოლოს საბალეტო დასის სპექტაკლებში მონაწილეობა მიიღო ბოსტონის (აშშ) ბალეტის პრემიერმა, ჩვენი თეატრის ყოფილმა წამყვანმა სოლისტმა ლაშა ხოზაშვილმა. თბილისი არტ ჰოლში მან იცეკვა ა. ადანის „შიზელში“ ანა მურადელთან (4 ივნისს) და ნინო გოგუასთან (5 ივნისს) ერთად. 19 ივნისს კი ლაშა ხოზაშვილმა აპოლონის პარტია იცეკვა ი. სტრავინსკის „აპოლონ მუსაგეტი“ (ჯორჯ ბალანჩინის ქორეოგრაფია). სპექტაკლი ა. გრიბოედოვის სახელობის რუსულ სახელმწიფო თეატრში გაიმართა. ამავე სპექტაკლში ანა ალბუთაშვილმა პირველად იცეკვა კალიოპეს პარტია. დავით ანანიაშვილს პირველი გამოსვლა ჰქონდა, ერთ-ერთ მთავარ პარტიაში, ერთმოქმედებიან ბალეტში „წამი გარდასახვამდე.“ ვასილ ახმეტელმა ჰანანის პარტია, ნინო ანანიაშვილთან ერთად, პირველად იცეკვა ერთმოქმედებიან ბალეტში „ლეა“ (ა. რატმანსკის ქორეოგრაფია)

კალიოპე –
ანა ალბუთაშვილი.
აპოლონი –
ლაშა ხოზაშვილი.
„აპოლონ მუსაგეტი“
Calliope – Ana
Albutashvili. Apollo –
Lasha Khozashvili. Apollo

The concluding performances of the 159th season featured Lasha Khozashvili, principal of the Boston Ballet and former leading soloist of the State Ballet of Georgia. He performed in Giselle at the Tbilisi Art Hall with Ana Muradeli (June 4) and Nino Gogua (June 5). On June 19 he danced the Apollo role in I. Stravinsky's Apollo Musagete (choreography by George Balanchine) – the show took place at the A. Griboedov Russian State Theatre and also featured Ana Albutashvili as Calliope for the first time. David Ananiashvili had his debut in one of the leading roles of the one act ballet Second Before the Ground, while Vasil Akhmeteli performed the role of Hannan, with Nina Ananiashvili, for the first time in Leah (choreography by Alexei Ratmansky).

ნინო მახაშვილი, დავით ანანიაშვილი. „წამი გარდასახვამდე“
Nino Makhashvili, David Ananiashvili. Second Before the Ground

11 და 12 ივნისს თბილისი არტ ჰოლში ავგუსტ ბურნონვილის ბალეტები იქნა წარმოდგენილი. „კონსერვატორიაში“ ბალეტმაისტერის პარტია პირველად იცეკვა ოთარ ხელაშვილმა. პა დე დე ბალეტიდან „ყვავილების ფესტივალი ჯენცანოში“ პირველად იცეკვეს ნინო მათიაშვილმა ფილიპე სოლანოსთან (11 ივნისს) და მიგელ ნგუიენთან (12 ივნისი) ერთად.

June 11 and 12 saw the ballets by August Bournonville performed at the Tbilisi Art Hall.

Conservatoire featured the first-time performance of the Balletmaster role by Otar Khelashvili. Pas de deux from Flower Festival in Genzano was performed for the first time by Nino Matiasvili with Philippe Solano (June 11) and Miguel Nguyen (June 12).

ჰანანი – ვასილ ახმეტელი. „ლეა“
Hannan – Vasil Akhmeteli. Leah

8 ოქტომბერს ლ. მინკუსის „დონ კიხოტში“ ჩელიტას მეგობრები პირველად იცეკვეს ნინო მათიაშვილმა და ნუცა ჩეკურაშვილმა.

On October 8 Nino Matiasvili and Nutsa Chekurashvili danced Kitri's friends in Don Quixote for the first time.

სპექტაკლზე გელა ფეზუაშვილსა და ირაკლი ჯელაძეს პირველი გამოსვლა ჰქონდათ დონ კიხოტისა და სანჩო პანსას როლებში.

The performance featured Gela Phezuashvili and Irakli Djeladze for the first time as Don Quixote and Sancho Panza respectively.

23 ოქტომბერს პ. ჩაიკოვსკის ბალეტში „გედების ტბა“ პრინცის პარტიაში პირველი გამოსვლა ჰქონდა ოთარ ხელაშვილს, რომელმაც პარტნიორობა ანა მურადელს გაუწია. პა დე ტრუა პირველად იცეკვა უილიამ სანტოსმა.

On October 23 Otar Khelashvili had his debut as the Prince in Swan Lake by Tchaikovsky. He partnered Ana Muradeli, while the pas de trois featured William Santos.

ოდეტა-ოდელია – ანა მურადელი.
პრინცი-ოთარ ხელაშვილი. „გედების ტბა“
Odette-Odile – Ana Muradeli.
The Prince – Otar Khelashvili. Swan Lake

ტეეტ კასკი:

„როგორც შემოქმედი, ბედნიერი ვარ!“

ნინო მდევაძე
By Nino Mdevadze

აღებული და ქორეოგრაფის აზრით, იმ იდეას გადმოსცემს, რის თქმაც მას ამ ბალეტით სურდა.

„უფროდ ფრენა წყვილადში“, რომლის პრემიერა ა. გრიბოედოვის სახელობის თეატრში 22 სექტემბერს შედგა, ქორეოგრაფის მოგზაურობაა იმ სივრცეში,

ტეეტ კასკი დიდი ხანია ესტონეთის ნაციონალურ საოპერო და საბალეტო დასთან, შვედეთის სამეფო და ნორვეგიის ნაციონალურ ბალეტთან თანამშრომლობს. ქართულ საბალეტო დასთან ეს მისი პირველი შეხვედრა იყო. დადგმის პროცესიც უჩვეულო ვითარებაში წარიმართა – მოცეკვავეები ზაფხულს შავი ზღვის სანაპიროზე, შეკვეთილში, ატარებდნენ. ახალი საბალეტო სპექტაკლის პირველი მონახაზიც იქ დაიბადა, არა მხოლოდ რეპეტიციებზე, არამედ

ყოველდღიური ურთიერთობების, საუბრების დროს.

ქორეოგრაფს იდეა ცნობილი ქართველი კლასიკოსის ოთარ ჭილაძის პოემის „სინათლის წელიწადის“ წაკითხვის შემდეგ გაუჩნდა. ტეეტ კასკი ესტონურ ენაზე გაეცნო და ბალეტის დადგმაზეც მაშინ დაფიქრა. სათაურიც ამ პოემიდანაა

რომელიც ოთარ ჭილაძემ პოეტური სტრიქონებით გადმოსცა. ბალეტში ხუთი მოცეკვავეა დაკავებული (ნინო გოგუა, ანა

ალბუთაშვილი, მაია ილურიძე, უილიამ პრატი, მორის მესხია). პოემის ნაწყვეტებს

Teet Kask:

“I am happy as a creator”

Teet Kask has been collaborating with the Estonian National Opera and Ballet Company, Royal Swedish Ballet and Norwegian National Ballet for many years. Now he has also met the State Ballet of Georgia. The staging process took place in uncommon surroundings – dancers were having their

summer holidays by the sea in Shekvetili, and that is where the first sketches of the new ballet first appeared – in everyday contacts and talks, besides the rehearsals.

The idea came to the choreographer after reading the poem *A Light Year* by well-known Georgian classic Otar Tchiladze. Teet

read the poem in Estonian and thought about staging a ballet based on it. Title of his work is also taken from the poem and the choreographer believes that it conveys the idea he wanted to tell through the ballet.

ტეეტ კასკი
Teet Kask

მოცეკვავეები თავად კითხულობენ სცენიდან. ბალეტში გამოყენებულია ღმრთისმშობლის საგალობელი და ესტონელი კომპოზიტორის ერკი-სვენ ტუურის ნაწარმოები "Dedication".

„რამდენიმე წლის წინ ესტონეთის ერთ სოფელში დასასვენებლად წავიდი, – გვითხრა ტეეტ კასკმა, განმარტობისათვის იქ არაჩვეულებრივი პირობებია, ელექტრო ენერჯიაც კი არ არის. წავიდე წიგნები, სრულიად შემთხვევით ხელში ჩამივარდა სტაფილოსფერგარეკანიანი წიგნი, წარწერით – ოთარ ჭილაძე „სინათლის წელიწადი“. გადავფურცლე და ვიდრე კითხვა არ დავასრულე, წიგნი ხელიდან არ გამიშვია. ამ წიგნის კითხვისას დავრწმუნდი, რომ მისი ავტორისათვის მნიშვნელობა არა აქვს დროს, სივრცეს. ეს ადამიანი წერდა მთელი კაცობრიობისათვის და არა მარტო ქართველებისათვის. გაოცებული დავრჩი რომ მე, სრულიად განსხვავებული კულტურის ადამიანი, ასე დავინტერესდი მისი პოეზიით. ნეტავ როგორ აღიქვამენ ამ ყველაფერს თავად ქართველები? ამაზე ბევრი ვიფიქრე...

2004 წელს ჩავირიცხე ლონდონის უნივერსიტეტის თანამედროვე ქორეოგრაფიის განყოფილებაზე. მაგისტრატურის თემად ავირჩიე მოცეკვავის მეთოდოლოგია და აი, სწორედ მაშინ დამეხმარა ოთარ ჭილაძის „სინათლის წელიწადი“. ის ჩემთვის ერთგვარ გამოწვევად იქცა. მინდოდა ბალეტის ენით გადმომეცა მწერლის ნააზრვეი. ყოველ მოძრაობას რაიმე უნდა ეთქვა მაცურებლისათვის. ოთარ ჭილაძე ჩემი გზის გამკვლევადა იქცა. ეს არ არის სქელტანიანი წიგნი, მაგრამ მასში არის უდიდესი ნააზრვეი. ამ ყველაფერმა გამიმძაფრა ინტერესი საქართველოს მიმართ. გავეცანი მის ისტორიას. ინტერნეტით მოვიძიე უამრავი ინფორმაცია და მივხვდი, რომ საქართველო მართლაც უნიკალური კულტურის ქვეყანაა. განსაკუთრებულად აღვიქვამ თქვენს სულიერ კულტურას, რისი დეფიციტიც აქვს დასავლეთს. ამიტომაც გადავწყვიტე სწორედ აქ დამედგა ეს ბალეტი, სიტყვისა და პლასტიკის შეზავებით გადმომეცა სათქმელი. არავინ იცის, სიტყვა უფრო ძველია, თუ მოძრაობა. სიტყვაც აქვს მიზიდულობის ძალა, მოძრაობასაც აქვს ეს ძალა, მიზიდოს მაცურებელი. მას შემდეგ რაც ნინო ანანიაშვილის წყალობით გავიცანი ქართული საბალეტო დასი, მუშაობას შევუდექი. სპექტაკლის დადგმის პროცესში ბევრი კითხვა მქონდა, მაგრამ იმდენად დიდი ემოცია მივიღე რეპეტიციებზე, რომ როგორც შემოქმედი ბედნიერი ვარ. როგორც ქორეოგრაფი და რეჟისორი ამ სიამოვნებას ვუმაღლი ოთარ ჭილაძეს, რომელმაც წყვილიაღშიც კი მაპოვნინა ჩემი ფრენის სივრცე“.

მწერლის სამყაროში შესაძლებელია შეხვდე ვარსკვლავებს და ცხენს, წვიმას და სიყვარულს, სულიერებას და მზეს, ანგელოზებს და თოვლს. ის ამ სივრცეში მარადიულ ფასეულობებთან შეხების შესაძლებლობას აძლევს ადამიანს. ჩვენ უნდა ვეცადოთ, ეს დღესასწაული მუდამ ჩვენთან დარჩეს. ქორეოგრაფი სწორედ ამის თქმას, ადამიანების ამაზე დაფიქრებას შეეცადა და შესაბამისად მისმა ქორეოგრაფიულმა ტექსტმა მაცურებელს უამრავი საფიქრალი დაუტოვა.

A Wingless Flight Into the Darkness, premiere of which took place on September 22 at the A. Griboedov Theatre, represents the choreographer's travel into the space Otar Tchiladze presented to via his poetic lines. Five dancers (Nino Gogua, Ana Albutashvili, Maia Iluridze, William Pratt, Moris Meskhia) participate in the ballet and read extracts from the poem themselves. St. Mary Gospel and the score of Dedication by Estonian composer Erkki-Sven Tüür serve as the music of the ballet.

"Several years ago I went on holidays to one of the villages in Estonia. – Teet Kast said to us. Where you can find excellent surroundings for retiring and having some rest – there is not even any power there. I took some books with me, among them one with orange cover and title "Otar Tchiladze – A Light Year". I could not make myself get my hands off the book until I read it. While reading this work I realized that time and space do not matter for the author – this person was writing for the entire humanity and not just for Georgians. I was astonished that being a person of a vastly different culture, I still got into it. How do Georgians see this? I thought a lot about the matter...

In 2004 I began studying at the Section of Modern Choreography at the University of London and chose Methodic of a Dancer as my masters program. That is when Otar Tchiladze's *A Light Year* helped, challenged me. I wanted to express his thoughts through ballet, where each movement had to say something to the audience. Tchiladze became a pathfinder for me. The poem is not a grand book, but a result of great thought. This all evoke an interest towards Georgia for me, which resulted in searching for a great deal of material on the web and coming to the realization that Georgia definitely is a country of unique culture. Your spiritual culture, something lacking in the West, has been especially interesting to me. This is why I decided to stage the ballet here and try to relay whatever I had to say via combining words and plastics. Nobody knows which one is older – word or movement; both have

the power of gravity that they can make work on the audience.

After I got to know the State Ballet of Georgia thanks to Nina Ananiashvili, I got to work. I had many questions while working, although got overwhelmed by emotions during rehearsals so much that I can say I am happy as a creator. I owe this pleasure as choreographer and a director to Otar Tchiladze, who helped me to find space for my flight even in darkness".

Advices by the poet assisted the choreographer to find the right direction in life. In writer's world it is possible to meet stars and horse, rain and love, spirituality and sun, angels and snow. He gives a person the opportunity to touch timeless values in this space, and we should try to keep this celebration forever. This is what the choreographer wanted to say and convey to the people – it is no surprise then that his choreographic text left the audience a great deal to think about.

ქართველი პრიმა ლონდონიდან The Georgian Prima From London

მარიკა შალიკაშვილი
By Marika Shalikashvili

ინგლისის ნაციონალური ბალეტის ქართველი პრიმა-ბალერინა თბილისში ერთწლიანი პაუზის შემდეგ, ნინო ანანიაშვილის მოწვევით, კვლავ ჩამოვიდა. ამჯერად ქართულ დასთან ერთად მან ორ სპექტაკლში მიიღო მონაწილეობა და როგორც თავად განაცხადა, უფრო მეტად ღელავდა, ვიდრე სხვა გასტროლის დროს.

„საქართველოში ჩამოსვლა ყოველთვის ძალიან სასიამოვნოა, მაგრამ სანერვიულოც არის, რადგან ყოველთვის, რა თქმა უნდა, უფრო დიდი პასუხისმგებლობაა. ქართველი მაყურებელი ძალიან თბილი და ემოციურია“ – თქვა ელენე გლურჯიძემ ჩვენთან საუბარში.

მთავარი პარტია ლ. მინკუსის „დონ-კიხოტში“ ელენე გლურჯიძემ 18 ნოემბერს იცეკვა. გრიბოდოვის თეატრის სცენაზე მასთან ერთად კიდევ ერთი ვარსკვლავი, ინგლისის ნაციონალური ბალეტის პრემიერი არიონელ ვარგასი გამოჩნდა. ესპანელი მოცეკვავე, ელენე გლურჯიძესთან ერთად, ქართველმა მაყურებელმა ერთი წლის წინ, ვახტანგ ჭაბუკიანის 100 წლის იუბილისადმი მიძღვნილ გალა კონცერტზე გაიცნო.

ელენე გლურჯიძის თბილისური გასტროლი 20 ნოემბერს „ჟიზელში“ გამოსვლით გაგრძელდა. ადანის უკვდავ ბალეტშიც ბალერინას პარტნიორობას ისევ არიონელ ვარგასი უწევდა.

ელენე გლურჯიძის ჟიზელი საუცხოო იყო. ასეთ ემოციურ სპექტაკლს კარგა ხანია არ დავსწრებივარ. ჰაეროვანი, რომანტიკული, შეყვარებული და სიკეთით სავსე გოგონას სახე შექმნა პრიმა-ბალერინამ, რომლის უზადო ტექნიკურ შესაძლებლობებთან ერთად სპექტაკლში განსაკუთრებით გაიბრწყინა მისმა სამსახიობო ოსტატობამ, დრამატიზმმა.

არიონელ ვარგასი, არა მხოლოდ კარგი პარტნიორია, არამედ დიდი შესაძლებლობების მოცეკვავე, რომელმაც ამ სპექტაკლში სასიამოვნო შთაბეჭდილება დატოვა.

Senior principal of English National Ballet visited Tbilisi again with Nina Ananiashvili's invitation, a year after her previous appearance. This time she performed in two shows with the Georgian troupe and admitted she was more nervous than during other tours.

"I'm always happy to visit Georgia, but at the same time nervous due to the responsibility of performing on the level I aim for and facing this warm and emotional audience" – Glurdjidze said to us.

She danced the leading part of L. Minkus' Don Quixote on November 18, where another star – Arionel Vargas, principal of English National Ballet – appeared with her on the Griboedov Theatre stage. The Spanish dancer became acquainted with the Tbilisi crowd last year during the Vakhtang Chabukiani Anniversary gala.

Glurdjidze's Tbilisi tour continued with the appearance in Giselle on November 20. She was again partnered by Vargas in this eternal ballet by Adam.

Her Giselle was excellent. I hadn't seen such moving performance for long – the character of graceful, romantic, enamoured and kind girl was created by prima ballerina whose impeccable technique is combined with artistic skill and drama, setting her role apart. Vargas is not only good complement to a ballerina but also a dancer of great ability himself, leaving pleasant impression in this performance.

That the performance was impressive overall

საერთოდ სპექტაკლი ძალიან შთამბეჭდავი გამოდგა. ეს არა მხოლოდ მთავარი პარტიების შემსრულებელთა დამსახურებაა, არამედ მთელი საბალეტო დასის დიდი მონდომების შედეგი. განსაკუთრებით აღსანიშნავია კორდებალეტი მეორე მოქმედებაში – ვილისების ჰაეროვნება, სინქრონულობა და საზები.

ინგლისის ნაციონალურ ბალეტის დასში ელენე გლურჯიძე თბილისის ქორეოგრაფიული სასწავლებლისა და სანკტ-პეტერბურგის საბალეტო აკადემიის გავლით მოხვდა. მისი მონაცემები საბალეტო სამყაროში მალევე შენიშნეს და პრიმა ბალერინად აღიარეს. ერთ მშვენიერ დღეს კი, ისე როგორც ზღაპარში ხდება, ქართველი ბალერინა სცენაზე შანელის სახლის ხელმძღვანელმა კარლ ლაგერფილდმა ნახა. აღმოჩნდა, რომ კუჭურიე უკვე დიდი ხანია მოდელს ეძებდა საიუბილეო კოსტიუმისთვის, რომელიც დიაგილევის „რუსული სეზონების“ 100 წლის იუბილისათვის უნდა შეექმნა. ასე დაიბადა ნამდვილი გედის 2500 ბუმბულით გაწყობილი შანელის „პაჩკა“ ექსკლუზიურად ელენე გლურჯიძისთვის.

ელენე გლურჯიძემ მსოფლიო რამდენჯერმე აალაპარაკა. თავდაპირველად იმ წარმატებისთვის, რომელსაც დიდ ბრიტანეთში მიაღწია, შემდეგ კი პრესტიჟულ საერთაშორისო კონკურსებში გამარჯვებისას. მაშინაც, როცა მომავლად გედის საუკეთესო შემსრულებელი გახდა და მოგვიანებით კარლ ლაგერფილდის მუზად იქცა. თბილისში ჩატარებული სპექტაკლების შემდეგ კი ქართველი მაცურებლის გული კიდევ ერთხელ დაიპყრო.

is due not only to the principal role performers but the hard work of the whole company. Graceful Willis' with great timing and lines in the second act deserve special mention.

Elena Glurjidge enlisted at the English National Ballet after graduating from the Tbilisi Choreographic School and St. Petersburg Ballet Academy. Her talents didn't take long to get noticed and recognized, while one day – just like in fairytales – she was seen by Karl Lagerfeld, head designer and creative director of Chanel. He was looking for a model for his anniversary costume for the 100 years celebration of Diaghilev's Russian Seasons. This is how the Chanel tutu with 2500 swan feathers was born, exclusively for Elena Glurdjidge.

Glurdjidge was internationally talked about on several occasions. The first of such was after her success in the United Kingdom, followed by wins at prestigious international contests. That was also the case when she was named best performer of The Dying Swan and later became a muse for Lagerfeld. Here in Tbilisi she enchanted the audience once more in these performances.

ქართველი ხელოვანების გზავნილი იაპონიას

პრიმა-ბალერინა ამომავალი მზის ფონზე დგას. გზავნილი იაპონიაში მომხდარი მიწისძვრის შემდეგ შეიქმნა. ტრაგედიიდან პირველივე დღეებში პირველი რაც ნინო ანანიაშვილმა გააკეთა თანაგრძნობის ამ ფორმით გამოხატვა იყო. მისი ხმა ბევრი მისი კოლეგის – ხელოვნების ცნობილი მოღვაწეების თანაგრძნობას შეუერთდა. მოგვიანებით ეს ფოტოკომპოზიცია იაპონელი ხალხისადმი მიძღვნილი საქველმოქმედო გალა-კონცერტის სიმბოლოდ იქცა.

„ჩვენ ვლოცულობთ თქვენთვის და თქვენთან ერთად!“ – ნინო ანანიაშვილის ფონდმა საქველმოქმედო გალა-კონცერტი გამართა. ქართველი ხელოვანების მთავარი გზავნილი იაპონელი ხალხისადმი თანაგრძნობა, პატივისცემა და სიყვარული იყო. კონცერტში თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სოლისტები, გუნდი, სიმფონიური ორკესტრი და საბალეტო დასი მონაწილეობდა.

გალა-კონცერტი რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში 26 მაისს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის დღეს გამართა და მას საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები ეწრებოდნენ. ამ მნიშვნელოვან სახელმწიფოებრივ დღესასწაულზე იაპონელი ხალხისადმი თანაგრძნობის გამოხატვა ორი ქვეყნის ურთიერთპატივისცემასა და მეგობრობაზე მიუთითებს. ამ თემაზე ისაუბრა კონცერტის წინ თავის გამოსვლაში საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა გრიგოლ ვაშაძემ. დიპლომატიური კორპუსის სახელით მოწვევისათვის მადლობა გადაიხადა წმინდა საყდრის საგანგებო და სრულუფლებიანმა ელჩმა მონსინიორ კლაუდიო გუჯეროტიმ.

Message of the Georgian artists to Japan

Prima ballerina is standing on the backdrop of the rising sun – the message was created after the earthquake hit Japan. It was the first thing done by Nina Ananiashvili to express her consolation following the tragedy. Her words joined those of her many colleagues in the field of art. Later this photo composition also transformed into a promotion sign of the charity gala concert dedicated to the people of Japan.

“We are praying for you and with you” – the gala was presented by the Nina Ananiashvili foundation in the Rustaveli State Drama Theatre on May 26. The main message by Ananiashvili and the Georgian artists to Japan was consolation, respect and love. The concert featured soloists, choir, symphony orchestra and ballet company of the Tbilisi Opera and Ballet Theatre.

The gala on May 26, the Georgian Independence Day, was attended by the representatives of diplomatic corps present in Georgia, invited by the Ministry of Foreign Affairs. Expression of consolation to the people of Japan on this day speaks of the significant mutual respect and friendship between the countries, and this was the topic of the speech by the Minister Grigol Vashadze ahead of the concert. Monsignor Claudio Gugerotti expressed the gratitude for the invitation of the diplomatic corps.

ფილიპე სოლანო. „სიმრეხი იაპონიაზე“
Philippe Solano. *Dreams About Japan*

იაპონური თემატიკა აირჩია გალა-კონცერტისთვის მანსტრო ჯანლუკა მარჩიანომ. შესრულდა პოპულარული არიები და დუეტები, მეორე მოქმედების ფინალური გუნდი ჯაკომო პუჩინის ოპერიდან „მადამ ბატერფლაი“. მსმენელის დიდი მოწონება დაიმსახურეს თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სოლისტებმა მაყვალა ასპანიძემ (სოპრანო), ირაკლი კახიძემ (ტენორი) და თეატრის გუნდმა.

საბალეტო დასმა გალა-კონცერტზე საკმაოდ პოპულარული ერთმოქმედებიანი ბალეტი – „სიზმრები იაპონიაზე“ შესრულა. ალექსეი რატმანსკის ერთმოქმედებიანი ბალეტში მთავარი პარტია ნინო ანანიავილიმა იცეკვა. მას პარტნიორობა ამ სპექტაკლში პირველად გაუწია ვასილ ახმეტელმა. სპექტაკლში საბალეტო დასის სოლისტები ლალი კანდელაკი, ცისია ჩოლოყაშვილი, დავით ანანიავილი, უილიამ პრატი და ფილიპ სოლანო მონაწილეობდნენ.

„სიზმრები იაპონიაზე“ ცოცხალი მუსიკის თანხლებით – დასარტყამი ინსტრუმენტების აკომპანიმენტით შესრულდა, რომლისთვისაც თბილისში მოსკოვიდან მარკ პეკარსკის დასარტყამი ინსტრუმენტების ცნობილი ანსამბლი ჩამოვიდა. მათთან ნინო ანანიავილს მრავალწლიანი შემოქმედებითი თანამშრომლობა აკავშირებს.

სალამოს ბოლოს სცენაზე ქართული საბალეტო დასის ყველა წევრი, კონცერტის მონაწილეებთან ერთად გამოვიდა, რომლებიც იაპონიის დროშის წინ ყვავილებს აწყობდნენ იმ ათასობით ადამიანის ხსოვნის პატივსაცემად შემზარავ კატასტროფას რომ შეეწირნენ.

ეს ყვავილები თითოეული ქართველის პატივისცემასაც გამოხატავდა, რომელთა სახელით ქართული ბალეტის დღევანდელმა თაობამ, ნინო ანანიავილის ხელმძღვანელობით, გადაწყვიტა თავისი დამოკიდებულება გამოეხატა იმ ქვეყნის მიმართ, რომელიც უდიდესი კატასტროფის მიუხედავადც კი მთელ მსოფლიოს აოცებს თავისი შრომისმოყვარეობით და პროფესიონალიზმით.

The Japanese theme was chosen by maestro Gianluca Marciano for the gala. Performed were popular arias and duos, and the final choir of the second act of the well-known opera Madama Butterfly by Giacomo Puccini. Audience's appreciation went to soloists of the Tbilisi Opera and Ballet Theatre – Makvala Aspanidze (soprano) and Irakli Kakhidze (tenor) – and the choir of the theatre.

State Ballet of Georgia – recently back from their tour of Italy – performed popular Dreams About Japan. The principal role of this one act ballet by Alexei Ratmansky was performed by Nina Ananiashvili, partnered for the first time in this work by Vasil Akhmeteli. The performance featured soloists of the company Lali Kandelaki, Tsisia Cholokashvili, William Pratt and Philippe Solano.

Music for Dreams About Japan was performed live on percussion instruments, by the well known percussion ensemble directed by Mark Pekarsky – they traveled for the event from Moscow, marking another occasion of their long-standing artistic collaboration with Nina Ananiashvili.

At the conclusion of the evening every member of the ballet company, alongside other participants of the show, laid flowers in front of the flag of Japan to pay respect to the memory of victims of the shocking disaster.

These flowers also expressed the respect of each Georgian, in whose name the current generation of the Georgian ballet, led by Nina Ananiashvili, decided to express their attitude towards the country that holds the world in awe with its work ethic and professionalism.

გალა-კონცერტის ბოლოს
At the end of the gala

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი
ბ-ნ გრიგოლ ვაშაძე და წმინდა საყდრის
საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი
მონსინიორ კლაუდიო გუჯეროტი

Minister of Foreign Affairs of Georgia
Mr. Grigol Vashadze and Monsignor Claudio
Gugerotti

ნინო ანანიავილის ფონდი
NINA ANANIASHVILI FOUNDATION

საქველმოქმედო
გალა-კონცერტი
Charity Gala Performance

დასარტყამი ინსტრუმენტების ანსამბლი (მოსკოვი)
ხელმძღვანელი მარკ პეკარსკი

დირიჟორი ჯანლუკა მარჩიანი

26 მაისი 2011
May 26 2011

დასაწყისი
Beginning at 19:00

Praying
for you and
with you
Japan!

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტროს ადმინისტრაცია
თბილისი, თბილისის რაიონი, თბილისის ქ. მ. ჯ. ბაქრაძის სახლი

სალონო
საბალეტო

ბალეტის ახალგაზრდა ვარსკვლავები

2011 წელს ბალეტის სამყაროში კიდევ ორი ახალგაზრდა ვარსკვლავი გამოარჩიეს. უილბერ ალბერისა და ნინო ანანიაშვილის საერთაშორისო პრემია „ვარსკვლავის“ ტრადიციული დაჯილდოება 27 ივნისს რუსთაველის თეატრში გაიმართა.

გალა-კონცერტი სამი განყოფილებისაგან შედგებოდა და მასში პრემიის ლაურეატები, საბალეტო დასის სოლისტები და მსახიობები მონაწილეობდნენ. პრიმა-ბალერინა ნინო ანანიაშვილმა ბალანჩინის „ბუგაკუში“ მთავარი პარტია პირველად იცეკვა. მას პარტნიორობას ვასილ ახმეტელი უწევდა. საბალეტო დასის მოცეკვავეებმა ირუი კილიანის „Falling Angels“ წარმოადგინეს.

გალა-კონცერტის დასკვნითი განყოფილება მოსკოვის დიდი თეატრის სოლისტებმა ანასტასია სტაშკევიჩმა და ვიარსლავ ლოპატინმა გახსნეს. ქართველი მყურებელი ამ წყვილს უკვე კარგად იცნობს. ვახტანგ ჭაბუკიანის 100 წლისთავის საიუბილეო დღეებში მათ ჩვენს დასთან ერთად მთავარი პარტიები იცეკვეს „დონ კიხოტში“. გალა-კონცერტზე კი ყველას დაამახსოვრდა მათ მიერ შესრულებული დიანას და აქტონის პა დე დე ბალეტიდან „ესმერალდა“. ამჯერად მათ ცნობილი პა დე დე შემოგვთავაზებს ბ. ასაფიევის ბალეტიდან „პარიზის ალი“.

Young Stars of Ballet

Two more young stars have been singled out for the Gilbert Albert and Nina Ananiashvili International Prize *Star* for 2011, the awarding of which took place on June 27 at the Rustaveli Theatre.

The gala was presented in three acts and featured the laureates, soloists of the company and actors. Prima ballerina Nina Ananiashvili performed for the first time in *Bugaku* by Balanchine, partnered by Vasil Akhmeteli. Dancers of State Ballet of Georgia performed *Falling Angels* by Jirí Kylián.

The Bolshoi soloists Anastasia Stashkevich and Vyacheslav Lopatin opened the concluding act of the evening. The Georgian audience is already familiar with these dancers who performed the leading roles of *Don Quixote* and the memorable Diane and Acteon pas de deux from *La Esmeralda* during the Vakhtang Chabukiani Anniversary Days. This time they danced the well-known pas de deux from *Flames of Paris* by Asafiev.

მაია მახათელი,
ვიჩესლავ ლოპატინი.
„დონ კიხოტი“
Maia Makhateli,
Vyacheslav Lopatin.
Don Quixote

მაყურებელი ოვაციით შეხვდა ბოსტონის ბალეტის პრემიერის ლაშა ხოზაშვილის გამორჩენას სცენაზე, რომელმაც საბალეტო დასის წამყვან სოლისტებთან ანა მურადელთან და ნინო გოგუასთან ერთად იცეკვა ადაჟიოები „ჩაკონადან“ (ჯ. ბალანჩინის ქორეოგრაფია) და „რომეო და ჯულიეტა-დან“ (ლ. ლავროვსკის ქორეოგრაფია).

„ვარსკვლავის“ დაჯილდოებისადმი მიძღვნილ გალა-კონცერტზე ტრადიციულად დასის ახალბედა მოცეკვავეები გამოდიან. მაყურებლის გულწრფელი აპლოდისმენტი დაიმსახურა ნინო მათიაშვილმა და ფილიპ სოლანომ, რომლებმაც შეასრულეს პა დე დე ა. ბურნონვილის ბალეტიდან „ყვავილების ფესტივალი ჯენცანოში“.

ლალი კანდელაკმა და ვასილ ახმეტელმა სპეციალურად ბალეტის ამ დღესასწაულისათვის ა.ადანის „კორსარის“ პა დე დე მოამზადეს და ძალიან კარგი შესრულება აჩვენეს მაყურებელს.

გალა-კონცერტის ფინალი „ვარსკვლავის“ ლაურეატების მაია მახათელისა და ვიჩესლავ ლოპატინის დუეტს დაეთმო, რომლებმაც შეასრულეს გრან პა ლ. მინუსის ბალეტიდან „დონ კიხოტი.“

ჟილბერ ალბერმა დაჯილდოებაზე ჩამოსვლა ვერ შეძლო. ჯილდოები ვარსკვლავებს ნინო ანანიაშვილმა გადასცა. შეკრებილ საზოგადოებას მან მადლობა გადაუხადა მობრძანებისათვის. დარბაზს ჟილბერ ალბერის ვიდეომიმართვა გააცნეს:

„ვწუხვარ, რომ ამ დღეს თქვენთან ერთად ყოფნას ვერ ვახერხებ!

მინდა მივულოცო ლაურეატებს, რომელთათვისაც პრემიის გადაცემა ჩემთვის სასიამოვნო ფაქტია. ვუსურვებ მათ ბედნიერ მომავალს და წარმატებებს ხელოვნებაში. არ შემიძლია ჩემი ყურადღება არ დაფოთო საბალეტო დასს და არ გამოვხატო ჩემი დიდი სიყვარული დასის თითოეული წევრის მიმართ. ეს შესანიშნავი მოცეკვავეები დიდ სიამოვნებას ანიჭებენ მაყურებელს. მათ დიდ წარმატებებს ვუსურვებ.

ნინო, მადლობა შენ, რომ მომეცი საშუალება ამ ლამაზი დღესასწაულის ნაწილი გავმხდარიყავი.

თქვენ არა მხოლოდ ბალეტის ვარსკვლავები ხართ, არამედ ვარსკვლავები, რომლებიც ცაში ბრწყინავენ და მაყურებელს უამრავ სიამოვნებას ანიჭებენ. ყველას გულითადად გესალმებით!“

ვარდისფერი მარგალიტებისაგან დამზადებული მაქმანისებური ვარსკვლავების მფლობელებმა მაია მახათელმა (ჰოლანდიის ნაციონალური ბალეტის პრიმა-ბალერინა) და ვიჩესლავ ლოპატინმა (მოსკოვის დიდი თეატრის სოლისტი) გალა-კონცერტის ბოლოს კიდევ ერთხელ დიდი მადლობა გადაუხადეს პრემიის დამაარსებლებს და თეატრში შეკრებილ ბალეტის თაყვანისმცემლებს.

of the Boston Ballet. Khozashvili performed adagios from *Chaconne* (choreography by Balanchine) and from *Romeo and Juliet* (choreography by Lavrovsky), partnering leading soloists of State Ballet of Georgia Ana Muradeli and Nino Gogua.

As it has become customary, young dancers of the company got to perform in the awarding gala. This time the sympathy of the crowd went to the duo of Nino Matiashvili and Philippe Solano, performers of the pas de deux from *The Flower Festival in Genzano* by Bournonville.

Lali Kandelaki and Vasil Akhmeteli prepared the pas de deux from *Le Corsaire* by Adam for the gala, and danced it very well.

The finale of the evening was the grand pas from *Don Quixote* by Minkus, danced by the laureates of the prize Maia Makhately and Vyacheslav Lopatin.

Gilbert Albert could not travel to the gala. The prizes were awarded by Nina Ananiashvili, who thanked the audience for attending the gala. A video greeting by Albert said:

“Unfortunately I could not be with you today. I would like to congratulate the laureates and say how pleased I am for them to be receiving the prize. I wish them great future and success in their art. Also I would like to express my love to the State Ballet of Georgia, dancers of which do their best to please the audience. Best of luck to them.

Thank you Nina for enabling me to be part of this beautiful celebration.

You are not just stars of ballet but the ones shining in the skies and pleasing the onlookers. My sincere greetings to all of you!”

Laced stars made from pink diamonds were given out to Maia Makhately (principal of the Dutch National Ballet) and Viacheslav Lopatin (soloist of the Bolshoi Theatre of Moscow), who thanked the authors of the prize, as well as the ballet audience.

დაჯილდოება
Awarding

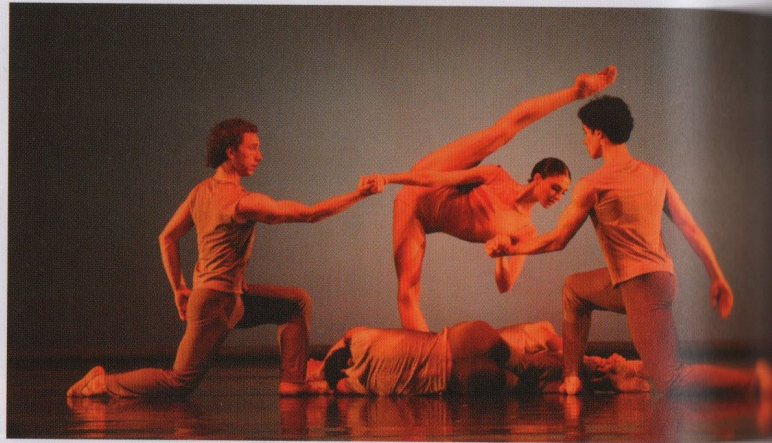
ანასტასია სტაშკევიჩი, ვიჩესლავ ლოპატინი. „პარიზის ალი“
Anastasia Stashkevich, Vyacheslav Lopatin. *Flames of Paris*

„აჭარპანის“ პრემიერა

2011 წელს ჩამოყალიბდა გიორგი ალექსიძის სახელობის თანამედროვე ქორეოგრაფიის განვითარების ფონდი, რომელიც ხელს შეუწყობს მისი ქორეოგრაფიული მემკვიდრეობის შენარჩუნებას, მომავალი თაობებისათვის მის გაზიარებას და პოპულარიზაციას. ფონდმა 9 ივლისს რუსთაველის თეატრში პირველი პროექტი წარუდგინა საზოგადოებას. ეს გახლდათ მარიამ ალექსიძის ბალეტის – „აჭარპანის“ პრემიერა.

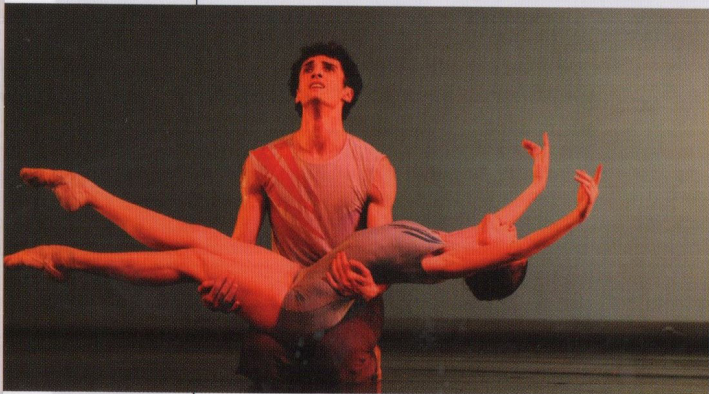
ფანტაზია აფხაზური ფოლკლორის თემზე ახალგაზრდა ქორეოგრაფმა იანის ქსენაკისის, თეიმურაზ ბაკურაძის, იოსებ ბარდანაშვილის ნაწარმოებებსა და აფხაზეთის რეგიონის ეთნომუსიკაზე დადგა. წარმოდგენის

მხატვარია გიორგი ალექსი-მესხიშვილი, რეჟისორი – გელა კანდელაკი. საპრემიერო სპექტაკლებში მონაწილეობდნენ: Boston Ballet -ის პრემიერი ლაშა ხოზაშვილი, თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის საბალეტო დასის წამყვანი სოლისტი ნინო გოგუა და მოცეკვავეები: დავით ანანიაშვილი, თამთა ბახტაძე, შორენა ხაინდრავა, ანა ალბუთაშვილი, ეკატერინე სურმავა, ანა გორგიაშვილი, გიორგი ბერიძე, ეკატერინე ლომინაძე, უილიამ პრატი, მაია ილურიძე, ინა აზმაიპარაშვილი, მამუკა კიკალიშვილი, მორის მესხია, პავლე ივანოვი, ანსამბლ „რუსთავისა“ და საბალეტო დასის მოცეკვავე მანუჩარ სიხარულიძე და „აფხაზეთის სახელმწიფო ანსამბლის“ მოცეკვავე ბექა ხუროძე.

აფხაზური ფოლკლორის თემზე, ადათ-წესებზე, სარიტუალო ცეკვებსა და სიმღერებზე, ფოლკლორული და მითოსური საწყისების განზოგადოებულ სახეებზე დაყრდნობით, სპექტაკლის დრამატურგიული ხაზი გადმოსცემს ადამიანისა და სამყაროს კავშირს, სიკეთისა და ბოროტების ჭიდილის მარადიულ თემას.

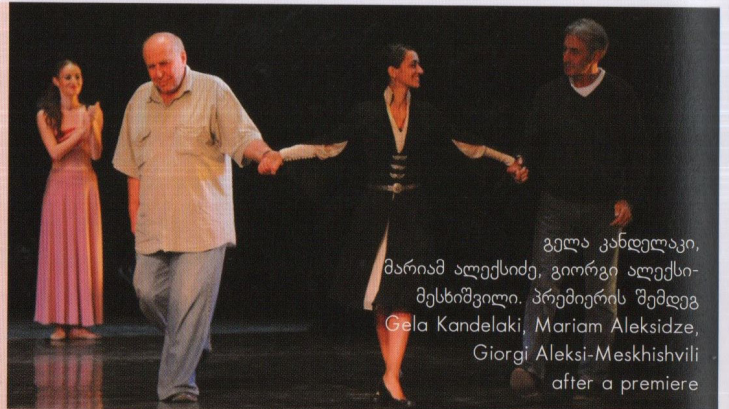
„აჭარპანი“ თბილისის საერთაშორისო ფესტივალის ქართული პროგრამის ფარგლებში კვლავ იქნა წარმოდგენილი.

Premiere of Acharpany

In 2011, George Aleksidze Foundation for Development of Contemporary Choreography was established with the aim of preserving, sharing to the future generations and popularization of his choreographic legacy. The foundation presented its first project on July 9 at the Rustaveli Theatre. This was the premiere for the ballet *Acharpany* by Mariam Aleksidze.

The fantasy on the subject of Abkhazian folklore was developed by the young choreographer on scores by Iannis Xenakis, Teimuraz Bakuridze, Ioseb Bardanashvili and on ethnic music of the Abkhazian region. Giorgi Aleksi-Meskishvili was designer of the staging, while Gela Kandelaki worked as director. The performance featured Lasha Khozashvili (principal dancer of the Boston Ballet), Nino Gogua (leading soloist of the State Ballet of Georgia) as well as soloists and dancers of the State Ballet of Georgia: David Ananiashvili, Tamta Bakhtadze, Shorena Khaindrava, Ana Albutashvili,

გელა კანდელაკი, მარიამ ალექსიძე, გიორგი ალექსი-მესხიშვილი. პრემიერის შემდეგ Gela Kandelaki, Mariam Aleksidze, Giorgi Aleksi-Meskishvili after a premiere

Ekaterine Surmava, Ana Gorgiashvili, Giorgi Beridze, Ekaterine Lominadze, William Pratt, Maia Iluridze, Ina Azmaiparashvili, Mamuka Kikalishvili, Moris Meskhia, Pavel Ivanov, Manuchar Sikharulidze (dancer of the Rustavi ensemble and State Ballet of Georgia) and Beka Khurodze (dancer of the Abkhazian State Ensemble).

The dramaturgical line of the work - based on the theme of Abkhazian folklore, rites, ritual dances and songs, generalized views of the mythical roots - conveys connection between human and world, and the eternal topic of the struggle between the good and the evil.

Acharpany was also presented in frame of the Georgian Program of the Tbilisi International Festival.

შეხვედრები სტუდენტებთან

შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სტუდენტებს საბალეტო სპექტაკლებზე დასწრება შელავათიან ფასებში, სპეციალური აბონემენტებით შეეძლებათ. საბალეტო დასის ხელმძღვანელმა ნინო ანანიაშვილმა ამის თაობაზე, 5 ოქტომბერს, უნივერსიტეტის სტუდენტებთან შეხვედრაზე განაცხადა. პრიმა-ბალერინამ სტუდენტებს და პროფესორ-მასწავლებლებს ახალი სეზონის გეგმები გააცნო და საკუთარ შემოქმედებით გზაზე ისაუბრა. ნაჩვენები იქნა ფრაგმენტები ბალეტებიდან ნინო ანანიაშვილის მონაწილეობით. 18 ოქტომბერს სტუდენტებთან შეხვედრა საქართველოს უნივერსიტეტშიც გაიმართა.

Meetings with students

Students of the Black Sea International University will be able to attend the ballet performances at discount prices, with a special program ticket. Artistic director Nina Ananiashvili made the announcement on October 5 in a meeting with the students. The prima ballerina spoke to the students and professors about plans for the new season and her own artistic work. Fragments from the ballets featuring her dance were shown at the meeting. Another meeting at the University of Georgia followed on October 18.

„საგალობელი“ დისკზე გამოვა

იური პოსოხოვის ერთმოქმედებიანი ბალეტი ქართულ მელოდიებზე „საგალობელი“ DVD დისკზე ჩაწერილი გამოიცემა. სტუდია „ბრავო რეკორდსთან“ თანამშრომლობით 2011 წლის ივნისში ბალეტი გრიბოედოვის თეატრში გადაიღეს. ახლა მზადდება ჩანაწერის ციფრული ვერსია. გადაღების რეჟისორია დავით გერსამია.

Sagalobeli will be issued on DVD

One act ballet *Sagalobeli*, based on Georgian melodies and created by Yuri Possokhov, will be issued on DVD. The ballet was recorded in a collaboration with the Bravo Records at the Griboedov Theatre in June 2011 and digital version is currently being prepared. Director for the project is David Gersamia.

„ვარსკვლავის“ გალა პირველ კავკასიურ არხზე

ტელეკომპანია პირველი კავკასიურის ეთერში ჟღერს ალბერისა და ნინო ანანიაშვილის საერთაშორისო პრემია „ვარსკვლავის“ გადაცემისადმი მიძღვნილი გალა-კონცერტის ჩანაწერი გადაიცა. არხმა კონცერტის ჩანაწერი რუბრიკით „Музыка на ПИКе эксклюзивные концерты“ აჩვენა.

Gala of the “Star” on the PIK TV channel

The recording of the gala concert for the awarding ceremony of the “Star” International Prize founded by Gilbert Albert and Nina Ananiashvili was aired on the PIK TV channel through the “Music on the PIK – Exclusive Concerts” feature.

ქართული კულტურის დღეები ეკვადორში

Georgian Culture Days in Ecuador

Dancers of State Ballet of Georgia took part in events in frame of the Georgian Culture Days in Ecuador on November 22-28. The program – presented to the audiences in various cities – included classical dances from ballet shows, pas de deux *Flower Festival in Genzano* and the Georgian Dance from the opera *Daisi* by Z. Paliashvili. State Ensemble *Rustavi* participated in the Days alongside the company.

ეკვადორში საქართველოს კულტურის დღეებში, რომელიც 22-28 ნოემბერს გაიმართა, საბალეტო დასის მოცეკვავეები მონაწილეობდნენ. პროგრამაში, რომელიც ქართული ბალეტის მოცეკვავეებმა ეკვადორის სხვადასხვა ქალაქის მაყურებელს შესთავაზეს წარმოდგენილი იყო კლასიკური ცეკვები საბალეტო სპექტაკლებიდან, პა დე დე „ყვავილების ფესტივალი ჯანცანოში“ და ქართული ცეკვა ზ. ფალიაშვილის ოპერიდან „დაისი“. ქართული კულტურის დღეებში საბალეტო დასთან ერთად მონაწილეობდა სახელმწიფო ანსამბლი „რუსთავი“.

2011 წლის 30 აპრილიდან 2 მაისამდე საბალეტო დასი გასტროლზე იმყოფებოდა იტალიაში. ქალაქებში ლენიანსა და გორიციაში წარმოდგენილი იქნა ჯორჯ ბალანჩინის ბალეტების პროგრამა: „სერენადა“, „Duo Concertant“ და „მოცარტიანა“. ქვემოთ გთავაზობთ იტალიური პრესის გამოხმაურებას 30 აპრილს სალიერის თეატრში გამართული საღამოს შესახებ:

On April 30 and May 2, 2011 the State Ballet of Georgia was on tour to Italian cities of Legnano and Gorizia, performing *Serenade*, *Duo Concertant* and *Mozartiana* for the public. Below we present reactions of the Italian press on the April 30 evening at the Salieri Theatre:

სალიერის თეატრში სეზონი ბალანჩინის გაბრწყინებით დაიხურა

Season Ends With a Spark of Balanchine at the Salieri Theatre

ლენიანო. საბალეტო სპექტაკლმა, დამსახურებულად, სრული ანშლავით ჩაიარა.

საქართველოს სახელმწიფო ბალეტმა დიდი აპლოდისმენტების თანხლებით დახურა თეატრალური სეზონი. განსაკუთრებული

იყო მათი კოსტიუმები და სცენოგრაფია. უკეთეს დასასრულს ვერც წარმოვიდგენდით, ვიდრე ეს ლენიანოს სალიერის თეატრში შაბათ საღამოს გამართული სპექტაკლი იყო. თეატრის აფიშაზე, რომელსაც ბევრ სპექტაკლზე ახსოვს ანშლავი, იმ საღამოსაც გამოჩნდა წარწერა: „ყველა ბილეთი გაყიდულია“. შაბათ საღამოს დარბაზი 98 პროცენტით შეივსო. ლენიანოს თეატრსაც სხვა აღარაფერი დარჩენოდა, რომ ეს სპექტაკლი, რომელიც

განსაკუთრებულად იქნა შეფასებული მაყურებლის მიერ და სადაც რუსი ქორეოგრაფისა და მოცეკვავის – ჯორჯ ბალანჩინის დახვეწილი ხელოვნება საქართველოს სახელმწიფო ბალეტმა უნაკლო ტექნიკით

წარმოგვიდგინა, სრულიად წარმატებულად გამოეცხადებინა. ეს გახლდათ წარმატებული და ამაღელვებელი თანხვედრა, შედეგი იმ დამოკიდებულებისა, რომელსაც

საქართველოს სახელმწიფო ბალეტი და მისი სამხატვრო ხელმძღვანელი (რომელიც საბალეტო სამყაროს ვარსკვლავია) ნინო ანანიაშვილი მისტერ ბის (როგორც მას მისი მოწაფეები მოიხსენებდნენ) შემოქმედების მიმართ იჩენენ. წარმატებული იყო სალიერის თეატრის არჩევანიც:

დაესრულებინა თეატრის წარმატებული ექსპერიმენტი მესამე მონოგრაფიული საღამოთი, რომელიც თანამედროვე ცეკვის გიგანტს დაეთმო; ქორეოგრაფს, რომელმაც შეძლო დიდებული რუსული საბალეტო ტექნიკისა და ტრადიციების ევროპულ ყაიდაზე მოქცევა და მისი უნიკალურ სტილად ჩამოყალიბება. იგი გამოირჩევა ნახაზების სისუფთავით და რთული ტექნიკით, რისი შესრულებაც ურთულეს საშემსრულებლო ოსტატობასა და ვირტუოზობას მოითხოვს.

დიდი ქორეოგრაფის ნაბიჯების კვალდაკვალ, მისი ულამაზესი ქორეოგრაფიის იშვიათი შესრულებით, ქართული სახელმწიფო ბალეტის ოცდაათმა მოცეკვავემ განსაკუთრებული საღამოს გამართვა მოახერხა. ოციოდე მაღალმა, დიდებულმა და გრძელ, თეთრ, ჰაეროვან კაბებში გახვეულმა მოცეკვავემ საღამო ბალანჩინის ერთ-ერთი უდიდესი ბალეტი-შედეგით გახსნა. „სერენადა“ ქორეოგრაფმა, 1934 წელს, „ნიუ იორკ სქულ ოფ ამერიკან

ბალეს“ მოცეკვავეებს – თავის პირველ მოსწავლეებს აჩუქა. ესაა ქორეოგრაფია, რომელიც ხორცს ასხამს ბალანჩინის სრულყოფილებას. წარმოდგენას სცენოგრაფია პრაქტიკულად არა აქვს (ყველაფერი გახვეულია მთვარის წარმოსახვით სინათლეში). განსაკუთრებული კოსტიუმები ვვიმარტივებს მოძრაობების მარტივად ამოცნობის პროცესს, მუსიკა კი (ბალანჩინის საყვარელი კომპოზიტორის – ჩაიკოვსკის ბრწყინვალე სერენადა, Opus 48; დო მაჟორი) ამ ცეკვისგან, რომელსაც აბსოლუტურად არ გააჩნია შინაარსი, ნამდვილ და უნიკალურ ამბავს ქმნის.

ქორეოგრაფს არანაკლები დამოკიდებულება ჰქონდა იგორ სტრავინსკის მუსიკისადმიც, როგორც ეს 1972 წელს, ნიუ იორკ სითი ბალესთვის დადგმულმა *Duo Concertant*-მა გვიჩვენა: ეს ბალეტი წარმოადგენს მცირე საბალეტო მარგალიტს, სადაც ერთ სცენაზე წარმოდგენილია მუსიკალური (როიალი და ვიოლინო) და ქორეოგრაფიული შესრულება. ეკატრინე სურმავემ და იგორ არტამონოვმა (მინსკის თეატრის სოლისტი) კარგი შესრულება გვაჩვენეს.

ბალანჩინის ხელწერა ყველაზე უკეთ „მოცარტიანამ“ დაგვანახა. ბალეტი, რომელიც სადამოს ბოლოს შესრულდა, შემთხვევით როდია აღიარებული ბალანჩინის სულიერ მემკვიდრეობად. „მოცარტიანა“ პირველად 1933 წელს ჩაიკოვსკის პარტიტურის მიხედვით დაიდგა (რომელიც თავის მხრივ მოცარტის ოთხი საფორტეპიანო ნაწარმოების გაორკესტრებას წარმოადგენს). 1981 წელს ქორეოგრაფმა ხელმეორედ დადგა ბალეტი. „მოცარტიანა“ ძალიან ინტიმური და სულიერებით აღსავსე ქორეოგრაფიაა. ბალეტის შემსრულებლებს შორის გამორჩეულია ნინო ანანიასვილი, რომელმაც არაჩვეულებრივად და აკადემიურად შეასრულა იგი. მისი ცეკვა ბალანჩინის სტილისთვის დამახასიათებელი მოძრაობების სირბილითა და სიმსუბუქით გამოირჩეოდა. ესაა რუსული საბალეტო სკოლის წარმომადგენელი, მაგრამ ქართული ხასიათისა და გარეგნობის ბალერინა, რომელსაც მქუხარე ოვაციებზე გამოსვლისას არ დავიწყებია ხუთჯვრიანი თეთრი დროშის გამოტანა, იმის ნიშნად, რომ იგი საქართველოს ელჩს წარმოადგენს მთელს მსოფლიოში.

თარგმნა ირინა ბაგაურმა

Legnano. The ballet performance was presented in front of a fully packed audience – the State Ballet of Georgia closed the theatrical season in front of great ovation, and their costumes and scenography were remarkable.

We could not imagine a better ending than this show at the Salieri Theatre of Legnano on Saturday night. The theatre banner, having seen numerous packed events, again displayed the ‘Sold out’ message. The venue was on average 98 full on the evening, and the theatre could definitely report the show – celebrated by the audience and featuring the exquisite art by the Russian choreographer and dancer George Balanchine presented with impeccable technique by the State Ballet of Georgia – a complete success. This was a successful and moving combination, a result of the attitude by the company and its artistic director (and the international star) Nina Ananiashvili towards Mr. B’s (as referred to by his pupils) work. And the choice by the Salieri Theatre to complete its experiment with the third monographic evening dedicated to the giant of contemporary dance was successful too – the evening showed the work of the choreographer who managed to set the magnificent Russian ballet technique and traditions on a European way and develop it into unique style, complete with cleanness of lines and complexity of technique – all this takes extremely complex performing skill and virtuosity.

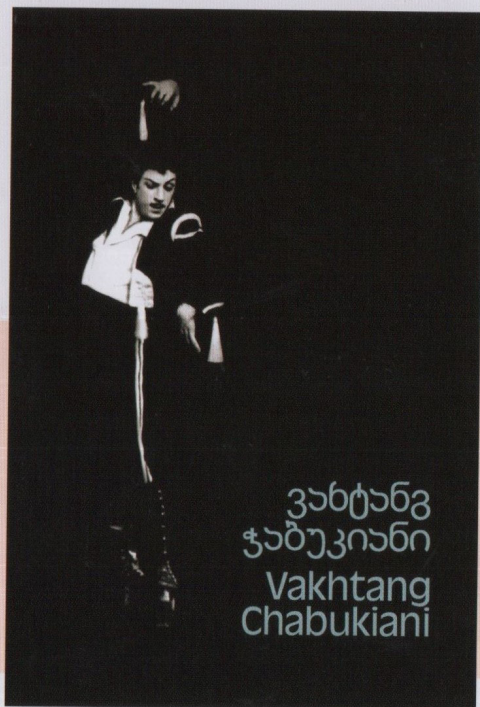
Following the footsteps of the great choreographer and performing his beautiful choreography in a remarkable way, the thirty dancers of the State Ballet of Georgia managed to set a unique evening, opened by about twenty tall, graceful dancers dressed in white soft costumes for *Serenade*, a gift by the choreographer to the dancers of the New York School of American Ballet in 1934, his first pupils. This is the choreography that makes real the ultimate of Balanchine. Scenography is practically nonexistent (everything is embroiled in the imaginary moonlight), and the special costumes make it easy to effortlessly spot the movements. The music (Opus 48 in C, the brilliant serenade by Tchaikovsky, Balanchine’s favorite composer) makes the dance – which does not possess any plot – a real and unique story.

The choreographer had similar ties to the music of Igor Stravinsky, shown by *Duo Concertant* staged for the New York City Ballet in 1972: this work represents a small diamond of ballet, where the same stage features musical (piano and violin) and choreographic performance. Ekaterine Surmava and Igor Artamonov (soloist of the Minsk Theatre) presented a good show.

Balanchine’s signature was best displayed by *Mozartiana*. The ballet, performed at the conclusion of the evening, is not perceived as Balanchine’s spiritual legacy by accident. It was first staged based on the Tchaikovsky score (an orchestration of the four piano works by Mozart) in 1933. The choreographer staged the ballet again in 1981. The choreography if *Mozartiana* is especially intimate and complete with spirituality. Nina Ananiashvili is notable among the performers of the ballet – she danced it remarkably and academically. Her dance was full of soft and light movement the Balanchine style is known for. She is a representative of the Russian ballet school, although a ballerina with Georgian character and appearance who did not forget to take the Georgian national flag on the curtain call, to make it clear she is a worldwide ambassador of Georgia.

Translation by Irina Bagauri

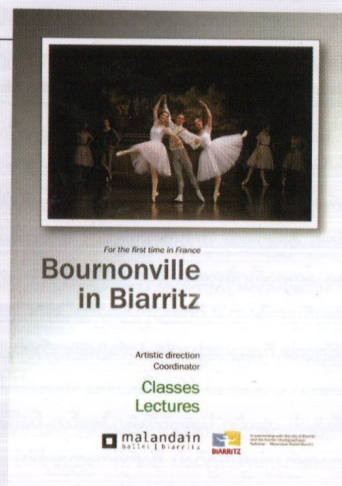
ვახტანგ ჭაბუკიანის დაბადების 100 წლისთავთან დაკავშირებით თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის საბალეტო დასმა გამოსცა ფოტოალბომი „ვახტანგ ჭაბუკიანი“. ალბომი, რომელშიც გენიალური მოცეკვავისა და ქორეოგრაფის უნიკალური ფოტომასალაა თავმოყრილი, იუნესკოს დაფინანსების პროგრამის ფარგლებში გამოიცა და იუნესკოს გენერალური მდივნის ირინა ბოკოვას წინასიტყვაობით იხსნება. ალბომის შემდგენელ-რედაქტორია ილია თავბერიძე, დიზაინერი ბესიკ დანელია.

Anniversary edition

Tbilisi Opera and Ballet State Theatre has published the photo album Vakhtang Chabukiani for the 100 years anniversary of the birth of the great artist. The album, featuring unique photo material of the genius of dance and choreography, has been published in frame of the UNESCO financing program and includes the foreword by Irina Bokova, secretary general of the organization. Iliia Tavberidze is the editor of the album, while the design has been done by Besik Danelia.

ბურნონვილის საზაფხულო სკოლა ბიარიცში

2011 წლის 25-30 ივლისს საფრანგეთის საკურორტო ქალაქი ბიარიცი ბალეტის ახალგაზრდა მოცეკვავეთა ტრადიციულ საზაფხულო სკოლას – „ბურნონვილი ბიარიცში“ მასპინძლობდა. ახალგაზრდა მოცეკვავეები ავგუსტ ბურნონვილის სტილსა და ტექნიკას სწავლობდნენ. ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოების ორგანიზებითა და დაფინანსებით წელს ბიარიცის საზაფხულო სკოლაში საბალეტო დასის მოცეკვავეები ნინო მათიაშვილი, ანა ალბუთაშვილი, გიორგი მშვენიერაძე და ქორეოგრაფიული სასწავლებლის მოსწავლე მამუკა კიკალიშვილი იმყოფებოდნენ. მეცადინეობებს სკოლაში ცნობილი დანიელი და ნორვეგიელი ქორეოგრაფები და პედაგოგები დინა კლობორგი, ფრენკ ანდერსენი, ევა კლობორგი, ტომას ლუნდი და ერიკ ვიუდესი ატარებდნენ.

Bournonville Summer School in Biarritz

On July 25-30, 2011 French resort Biarritz hosted the traditional Summer school Bournonville in Biarritz for young ballet dancers where they were taught the Bournonville style and technique. With the financial support of Friends of the Georgian Ballet, dancers of the State Ballet of Georgia – Nino Matiashvili, Ana Albutashvili, Giorgi Mshvenieradze and student of the Choreographic School Mamuka Kikalishvili – participated in the Summer school, where their pedagogues were well-known Danish and Norwegian choreographers and teachers Dinna Bjoern, Frank Andersen, Eva Kloborg, Thomas Lund and Eric Viudes.

ნინო მათიაშვილი, გიორგი მშვენიერაძე ბიარიცის სკოლაში Nino Matiashvili, Giorgi Mshvenieradze at Biarritz school

საქართველოს რეგიონებში

29 აგვისტოს თბილისის ოპერის და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის საბალეტო დასმა საქართველოს რეგიონებში გასვლითი სპექტაკლების გამართვა დაიწყო. ქალაქ ფოთის დღეების პროგრამის ფარგლებში ფოთის ცენტრალურ მოედანზე ქართული ბალეტის მოცეკვავეებმა ორსაათიანი კონცერტი გამართეს. პროგრამამ კლასიკური ბალეტებიდან რამდენიმე ნომერი და ქართულ მელოდიებზე შექმნილი ერთმოქმედებიანი ბალეტი „საგალობელი“ გააერთიანა. მაყურებელთა ოვაციების გამო „მომაკვდავი გედი“ შესრულება ნინო ანანიაშვილს ორჯერ მოუხდა. პრიმა-ბალერინა და საბალეტო დასი ფოთში შეკრებილ მაყურებელს ერთი წლით დაემშვიდობა. ქართული საბალეტო დასი გაზაფხულზე კონცერტს ფოთის სახელმწიფო თეატრის ახალი შენობის გახსნაზე გამართავს.

ოცწლიანი პაუზის შემდეგ საბალეტო დასმა ქუთაისის ბალანჩივაძეების სახელობის ოპერის განახლებული თეატრის სცენაზე ორგანოფილებიანი გალა-კონცერტი 30 აგვისტოს გამართა. საღამოზე დასწრება თავისუფალი იყო და დარბაზმა ყველა მსურველი ვერ დაიტია. ნინო ანანიაშვილის მიერ შესრულებულმა „მომაკვდავი გედი“ არც ქუთაისელი მაყურებელი დატოვა

გულგრილი. პრიმა-ბალერინა ბისზე რამდენჯერმე გამოიძახეს და ნომრის შესრულება სთხოვეს.

თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის საბალეტო დასის გალა კონცერტი 9 სექტემბერს გორში გაიმართა. ბალეტის მსახიობებს გორის კულტურის ცენტრმა უმასპინძლა.

4 ოქტომბერს, თელავის ვაჟა-ფშაველას სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში, გალა-კონცერტი 17 საათზე დაიწყო. პირველ განყოფილებაში წარმოდგენილი იქნა „შოპენიანა“ – ერთმოქმედებიანი ბალეტი შოპენის მუსიკაზე, შესრულებული იქნა ესპანური ცეკვა ბალეტიდან „გედების ტბა“ (მაია ილურიძე, ვიკა კიკაბიძე, უილიამ პრატი, მორის მესხია), „გოპაკი“ (გიორგი მშვენერაძე), პა დე დე ბალეტიდან „კორსარი“ (ლალი კანდელაკი, ვასილ ახმეტელი) და საბალეტო მინიატურა „მომაკვდავი გედი“ (ნინო ანანიაშვილი).

In the regions of Georgia

State Ballet of Georgia began its tour to the regions of Georgia on August 29. In frames of the Days of the City of Poti program the dancers of the Georgian ballet presented a two hour concert on the central square of the city. The concert program included several numbers from the classical ballets as well as the one act ballet *Sagalobeli* based on the Georgian melodies. Due to the ovations from the audience, Nina Ananiashvili had to perform the *Dying Swan* twice. The prima ballerina and the company said goodbye to the audience in Poti until next year, when on Spring when they will perform for the opening of the Poti State Theatre new venue.

After the twenty-year break, the Georgian ballet company performed for the first time at the renovated Kutaisi Balanchivadzes Opera. The two-act gala was presented on August 30 – attendance was free, and the venue was packed. The audience in Kutaisi was impressed by Camille Saint-Saens' *Dying Swan* by Ananiashvili and she had to perform the number several times here too.

On September 9 the gala of the State Ballet of Georgia took place in Gori. The host for the night was the Gori Culture Centre.

The concert at the Telavi Vazha Pshavela State Drama Theatre began at 17:00 on October 4. The first act presented *Chopiniana* – the one-act ballet on music by Chopin. The audience also saw the Spanish Dance from *Swan Lake* (Maia Iluridze, Vika Kikabidze, William Pratt, Moris Meskhia), *Hopak* (Giorgi Mshvenieradze), pas de deux from *Le Corsaire* (Lali Kandelaki, Vasil Akhmeteli) and *The Dying Swan* miniature (Nina Ananiashvili).

აპოლო

– ბალეტის ბედისწერა

Apollo

– Fate of Ballet

„აპოლონ მუსაგეტის“ დადგმიდან 49 წლის შემდეგ, 1977 წელს, ბალანჩინმა ყველა გააოცა ბალეტში შეტანილი ცვლილებებით: „ვუყურებდი აპოლოს და ვფიქრობდი რა შეიძლებოდა შემეცვალა. შევხედე დაბადების სცენას და მივხვდი, რომ ის არ იყო საინტერესო... ქალი თმებით გამოიყურებოდა როგორც მონარქული კვერცხი. გამახსენდა უკანა ფონი და ვიფიქრე, რომ მთები არ არის საინტერესო... მთები მოვაშორე! მოგვიანებით ვარსკვლავები დაგვიდე, მაგრამ ისინი საოცრად სულელურად ჩანდნენ და ისინიც მოვაშორე! დიაგილევის კომპანიაში უკან ფარდაზე ეტლი იყო გამოსახული, მაგრამ ის ამერიკაში არასდროს გამომიყენებია... ეს ყველაფერი უინტერესო მეჩვენა. ღირებული მხოლოდ ცეკვა იყო! ჰოდა, ამიტომაც შევცვალე ყველაფერი! ვიცი, რომ მაყურებელი არ მეთანხმება, მაგრამ ჩემი ღრმა რწმენით, მე ბალეტს მხოლოდ ნაგავი მოვაშორე!“ – ასე ახსნა საკუთარი გადაწყვეტილება ბალანჩინმა.

Four years before his death and 49 years after staging *Apollon musagete*, Balanchine shocked everyone with changes made to the ballet in 1977. "I had a look at *Apollo* and thought about what could be changed. Looked at the birth scene and realized it was not interesting... the woman with hair looked like egg. Then I recalled the background and thought the mountains were not interesting, so removed them altogether! Later I placed stars there, although they looked remarkably silly, so removed them too! In Diaghilev's company there was a phaeton on the background curtain, but I never used it in America... All this seemed uninteresting for me, unlike the dance itself, so I changed it all! I know audience does not agree with me, but in my belief I only removed garbage from the ballet" – this is how Balanchine explained his decision.

ილია თავბერიძე
By Ilia Tavberidze

ხუთი ათეული წლის შემდეგ ქორეოგრაფი კვლავ ეძებდა სიახლეებს იმ ბალეტისათვის, რომელიც დადგმისთანავე იქცა შემოზღოვების წერტილად ბალანჩინის ცხოვრებაში, მოვლენად – მსოფლიო საბალეტო სამყაროში.

ბალანჩინმა კარგად იცოდა, რომ ყოველ ცვლილებას მაყურებელი მტკივნეულად განიცდიდა. მისტერ ბის ისიც კარგად ახსოვდა, რომ ერთ-ერთ საპრემიერო სპექტაკლზე, როცა დიაგილევა ბალანჩინს ბალეტიდან ტერფსიქორას ვარიაცია ამოაღებინა, დარბაზი უკმაყოფილო მაყურებლის სტვენამ მოიცვა. ამის მუხედავად, იგი მიანიც არ ერიდებოდა ცვლილებებს და მუდმივად ფიქრობდა მისთვის ყველაზე საყვარელი ბალეტის სრულყოფაზე. 1937 წელს სტრავინსკის ფესტივალზე, მეტროპოლიტენ ოპერაში, ბალანჩინმა აღადგინა „აპოლონ მუსაგეტი“. 1943 წელს კი, როცა ანდრე ეგლევესკიმ ვერა ზორინასთან ერთად იცეკვა იგი, შემოკლდა სპექტაკლის სახელიც და მას უბრალოდ „აპოლო“ ეწოდა. ამ ცვლილებების მიუხედავად, არასოდეს შეცვლილა

After five decades the choreographer was still looking for novelties for the ballet that became not only a turning point in Balanchine's life, but also a phenomenon in ballet world.

Balanchine knew very well that audience took every change to its favorite ballet close to heart. He also remembered that at one of the premiere performances, from which Diaghilev made him remove the Terpsichore variation, a hall got engulfed in disapproving whistling. Despite this, he did not shy away from making changes and constantly thought about perfection for his favorite ballet. In 1937 at the Stravinsky Festival at the Metropolitan Opera Balanchine reconstructed *Apollon musagete*. From 1943, when it was danced by Andre Eglevsky with Vera Zorina, the ballet was referred to simply as Apollo. Despite these changes, the essence of its choreography, which created the basis for neoclassicism in ballet art, never changed.

Apollo held important place in Stravinsky's ideas as well. He called the music for the ballet his 'turnaround' and, like Balanchine, underlined its importance. In 1957 Stravinsky admitted on NBC air: "Apollo is a entirely different thing in my music. It is much more important than most think."

ქორეოგრაფიის არსი, რამაც სათავე დაუდო ნეოკლასიციზმს საბალეტო ხელოვნებაში.

„აპოლოს“ მნიშვნელოვანი ადგილი ეკავა სტრავინსკის იდეებშიც. ბალეტის მუსიკა მან საკუთარ „შემოზღოვებად“ დაახასიათა და ამით, ბალანჩინის მსგავსად, გაუსვა ხაზი მის მნიშვნელობას. 1957 წელს NBC-ს ეთერში იგორ სტრავინსკიმ აღიარა: „აპოლო“ ჩემს მუსიკაში სრულებით ახალი რამაა. „აპოლო“ იმაზე გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვები ფიქრობენ“.

„აპოლონ მუსაგეტის“ პრემიერა 83 წლის წინ, 1928 წლის 12 ივნისს, პარიზში, სარა ბერნარის თეატრში შედგა. სპექტაკლს

Apollon musagete premiered at the Sarah Bernhardt Theatre in Paris 83 years ago, on June 12, 1928. The performance was conducted by the composer himself. It was strange and almost unprecedented to see two world premieres of the same ballet almost at the same time. Six weeks before the Paris show, on April 27, 1928, *Apollon musagete* was presented in Washington. Music by Stravinsky was commissioned by Elizabeth Spratt Cullige, well-known Maecenas. The work was to be performed at the Congress Library, where a foundation for Cullige organized concerts and festivals for contemporary composers. Schoenberg, Bartok, Prokofiev all collaborated with the patron lady of art, although Diaghilev did not miss the news about Stravinsky's new ballet. Their collaboration with the Ballets Russes was already realized and he did everything to have *Apollo* staged in his company;

ნინო გოგუა,
ლაშა ხოზაშვილი,
ანა მურადელი.
„აპოლონ მუსაგეტი“.
თბილისი. 2005

Nino Gogua,
Lasha Khozashvili,
Ana Muradeli.
Apollo.
Tbilisi. 2005

თავად კომპოზიტორი დირიჟორობდა. უცნაური და თითქმის უპრეცედენტო მოვლენაა ბალეტის ისტორიაში – ერთი და იგივე ბალეტის ორი მსოფლიო პრემიერა თითქმის ერთდროულად გაიმართა. პარიზულ სპექტაკლამდე ექვსი კვირით ადრე, 1928 წლის 27 აპრილს, „აპოლონ მუსაგეტი“ ვაშინგტონში წარმოადგინეს. სტრავინსკის მუსიკა „აპოლონისათვის“ ცნობილმა მეცენატმა, ელიზაბეტ სპრეტ კულიჯმა შეუკვეთა. ბალეტი ამერიკის კონგრესის ბიბლიოთეკაში უნდა შესრულებულიყო. კულიჯის მიერ კონგრესის ბიბლიოთეკასთან დაარსებული ფონდი თანამედროვე კომპოზიტორების კონცერტებსა და ფესტივალებს მართავდა. მეცენატ ქალთან თანამშრომლობდნენ შონბერგი, ბარტოკი, პროკოფიევი. დიაგილევს არ გამოპარვია სტრავინსკის ახალი ბალეტის ამბავი. სტრავინსკისთან თანამშრომლობა „რუსულ ბალეტთან“ უკვე შემდგარი მოვლენა იყო და მან ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ „აპოლო“ სწორედ „რუსულ ბალეტში“ დადგმულიყო.

ამერიკულ პრემიერას მნიშვნელობა არც სტრავინსკიმ მიაჩნია. ადოლფ ბოლმის მიერ დადგმულ ბალეტს წარმატება არ ჰქონია. მხოლოდ ერთხელ იქნა წარმოდგენილი. კომპოზიტორი პარიზული პრემიერისთვის ემზადებოდა. 1928 წლის 21 იანვარს სტრავინსკიმ დიაგილევი სახლში მიიწვია და ბალეტის მუსიკა ფორტეპიანოზე მოასმენინა. დიაგილევს თან ახლდა 24 წლის ჯორჯ ბალანჩინი, სრულიად ახალგაზრდა ქორეოგრაფი, ვისაც ბალეტის დადგმა მიანდო.

ფოკინიდან დაწყებული დიაგილევთან, ბევრი ქორეოგრაფი მუშაობდა, რომელთაც

Stravinsky also gave little significance to the American premiere. The Adolph Bolm staging did not enjoy success, having only a single evening ever presented. The composer was preparing for the Paris premiere. On January 21, 1928 Stravinsky invited Diaghilev to his home and played the ballet music on piano. With Diaghilev there was 24 year old George Balanchine, young choreographer entrusted with staging the work.

Starting with Fokine, many choreographers working with Diaghilev were given artistic challenges by him. Young, inexperienced choreographers often were not able to defend their views, although it was different with Balanchine. Diaghilev could teach him many things, but could not control him. Tension was present during the staging process. Balanchine did not like this approach, sets and costumes – and changed them some time after – but he understood that “Diaghilev was the Apollon musagete in his own company” (V. Gaevsky);

That year Diaghilev traveled around Normandy, and the voyage ended with him becoming close to artist Andre Bauchant. This is how sets for *Apollon musagete* got into the hands of a primitive artist. Diaghilev chose from the sketches. Witnesses say that the costumes were awful indeed – ballerinas had their hair covered with wigs, which were almost impossible to perceive in poor lighting. “Diaghilev created awkward costumes, the grey colour of which resembled dirty clothes. One girl had her costume cut deep in the back, another had it the other way around, and the third had both cuts. In short, it was awful idea. Lifar’s costume was reddish-gold and badly made” – Balanchine recalled.

The infamous performance was seen by Coco Chanel too. It was said that the famous

აპოლონ მუსაგეტი. 1928 წ. Apollon musagete. 1928

აპოლონის პრემიერის შემდეგ. მარცხნიდან მარჯვნივ: ფელია დუბროვსკაია, ალექსანდრა დანილოვა, ალისია ნიკიტინა, ლიუბოვ ჩერნისევა. ცენტრში სერჟ ლიფარი. 1928 წ.

After a Apollo premiere. Left to right: Felia Doubrovskia, Alexandra Danilova, Alicia Nikitina, Lyubov Chernysheva. Serge Lifar in the centre. 1928.

იგი შემოქმედებით ამოცანებს აძლევდა. დამწყები, ახალბედა ქორეოგრაფები, როგორც წესი, ყოველთვის ვერ ახერხებდნენ დაეცვათ საკუთარი შეხედულებები. თუმცა ბალანჩინთან ისე არ იყო, როგორც – სხვებთან. დიაგილევს შეეძლო ბევრი რამ ესწავლებინა ბალანჩინისთვის, მაგრამ არ შეეძლო ემართა იგი. დაძაბულობა დადგმის პროცესსაც ახლდა. ბალანჩინს ეს დამოკიდებულება არ მოსწონდა, არ მოსწონდა არც დეკორაცია და არც მოცეკვავეთა კოსტიუმები, რაც წლების შემდეგ შეცვალა კიდევ. თუმცა გრძნობდა, რომ საკუთარ კომპანიაში დიაგილევი თავად იყო „აპოლონ მუსაგეტი“ (ვ. გავესკი);

1928 წელს დიაგილევმა ნორმანდიის გარშემო იმოგზაურა. ვოიაჟი მხატვარ ანდრე ბოშანთან მისი დაახლოებით დაგვირგვინდა. ასე მოხვდა „აპოლონ მუსაგეტის“ სცენოგრაფია და კოსტიუმები პრიმიტიული მხატვრის ხელში. ესკიზებიდან არჩევანი დიაგილევმა გააკეთა. თვითმხილველები აღნიშნავენ, რომ ბალერინები ჯოჯოხეთურად იყვნენ ჩაცმულნი – თმები პარიკით ჰქონდათ დაფარული, უნიათო განათების გამო მათი ალქმა თითქმის შეუძლებელი იყო: „დიაგილევმა მოუხერხებელი კოსტიუმები შექმნა. მათი ნაცრისფერი ჭუჭყიანს მოგაგონებდათ. ერთ გოგონას კოსტიუმი უკანა მხარეს გრძლად ჰქონდა ჩაჭრილი, წინა მხარეს კი – მოკლედ; მეორეს – პირიქით, მესამეს კი – ორივე მხარეს მოკლედ. იდიოტური, საშინელი იდეა იყო. ლიფარის კოსტიუმი მოწითალო-ოქროსფერი იყო და ამასთანავე ძალიან ცუდად შესრულებული“ – იგონებდა ბალანჩინი.

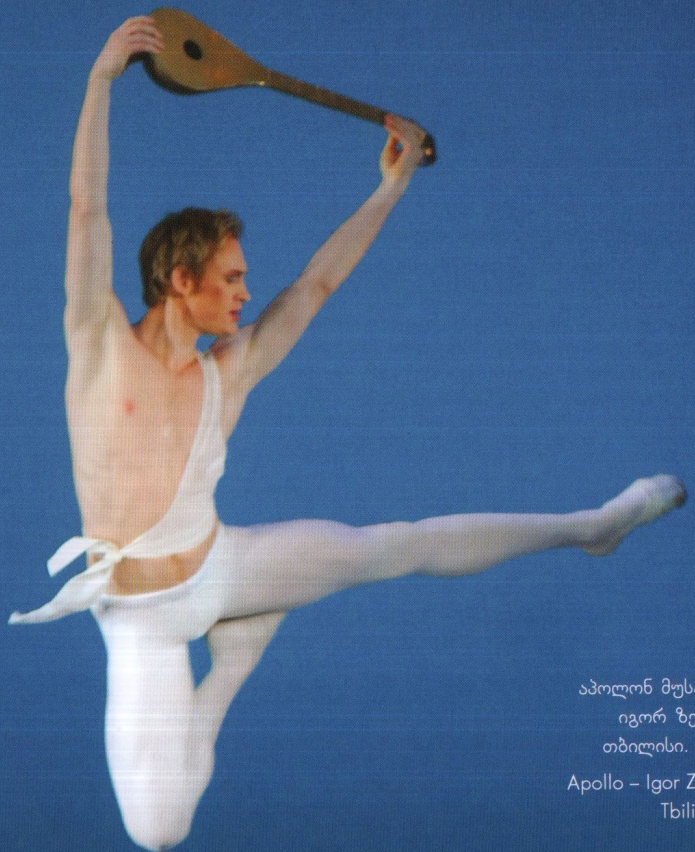
გახმაურებული სპექტაკლი კოკო შანელმაც ნახა. ამბობენ, რომ ცნობილმა დიზაინერმა დიაგილევს, კოსტიუმებისა და ვარცხნილობის გამო, უსაყვედურა კიდევ. მოგვიანებით შანელმა ამ ბალეტში დუბროვსკაიას, ნიკიტინას და დანილოვასთვის ბრწყინვალე კოსტიუმები შექმნა.

სცენის წინა ფარდა უზარმაზარი ყვავილებიანი ლარნაკით იყო მოხატული. სწორედ აქ თამაშდებოდა პროლოგი – „აპოლონის დაბადება“. პროლოგი ბალეტში მხოლოდ კომერციული მიზნებისთვის გაჩნდა. ორნაწილიან ბალეტში იმ დროს უფრო მეტ ჰონორარს იხდიდნენ. სცენის უკან, მონაცრისფრო მთების ფონზე, აპოლონი მუზებთან ერთად ცეკვავდა. ბოლო მიზანსცენა კი ეტლზე მთავრდებოდა.

designer rebuked Diaghilev for costumes and hair styling. Later she created brilliant costumes for Dubrovskaya, Nikitina and Danilova in this ballet.

The forward curtain for stage had a drawing of a flower bowl. This is where the prologue – “The birth of Apollo” – was played out. The prologue was created purely for commercial means – higher royalties were paid for two-part ballets in Paris in that time. Behind the stage, on the background of mountains, Apollo danced with muses, while the last scene ended on phaeton.

Apollo had mixed reactions in Paris. Gordon Craig, great reformer of stage art, present on the premiere, called it “a new way of theatrical art.” He was so impressed that left the theatre after the ballet, not to have his emotional state affected by the rest of the program.

აპოლონ მუსაგეტი –
იგორ ზელენსკი.
თბილისი. 2006 წ.
Apollo – Igor Zelensky.
Tbilisi. 2006

Success of the ballet, along with the music by Stravinsky and choreography by Balanchine, is associated with performers of its roles (the premiere performance was danced by: Alicia Nikitina (Terpsichore), Lyubov Chernyshova (Calliope), Felia Dubrovskaya (Polyhymnia), Serge Lifar (Apollo). Photos depicting Danilova as Terpsichore are of later period). After the performance, extatic Diaghilev went to the stage and kissed Lifar's feet: “Remember this day, Serezha. This is the second time I'm kissing a dancer's feet. The first time was when Nijinsky danced the premiere of *Le spectre de la rose*.”

The prologue of the ballet begins with the appearance of Leto on the Aegean Sea island of Delphos. She gives birth to Apollo. The newly born is wrapped by two maidens. The prologue is concluded when the child god is given lyre. Apollo, leader of the muses, son of Zeus and Leto, is the main character of the ballet. By using the word 'musagete' in the title, the composer underlined the role of Apollo as leader and conductor. The three muses – Terpsichore, Polyhymnia

პარიზში „აპოლონი“ არაერთგვაროვნად მიიღეს. თეატრალური ხელოვნების დიდმა რეფორმატორმა გორდონ კრეგმა, რომელიც პრემიერას ესწრებოდა, სპექტაკლს „თეატრალური ხელოვნების ახალი გზა უწოდა“. შთაბეჭდილება იმდენად დიდი აღმოჩნდა, რომ მან სპექტაკლის შემდეგ თეატრი საერთოდ დატოვა, რათა პროგრამის დანარჩენი ნაწილით ამალღებული განწყობა არ გაეფუჭებინა.

ბალეტის წარმატება, სტრავინსკის მუსიკასა და ბალანჩინის ქორეოგრაფიასთან ერთად, აპოლონისა და მუზების პარტიათა შემსრულებლებსაც უკავშირდებათ (საპრემიერო სპექტაკლი იცეკვეს: ტერფსიქორა – ალისია ნიკიტინამ, კალიოპე-ლიუბოვ ჩერნიშოვამ, პოლიჰიმნია – ფენია დუბროვსკაიამ, აპოლონი – სერჟ ლიფარმა. ფოტოები, სადაც ტერფსიქორას პარტიაში დანილოვაა გადაღებული, გვიანდელია). პრემიერის შემდეგ აღტაცებული დიაგილევი სცენაზე ავიდა და ლიფარს ფეხზე აკოცა: „ეს დღე გახსოვდეს, სერიოჟა. მე მეორეჯერ ვკოცნი მოცეკვავის ფეხს. შენამდე ნიჟინსკის ვაკოცე *Le spectre de la rose* პრემიერის შემდეგ“.

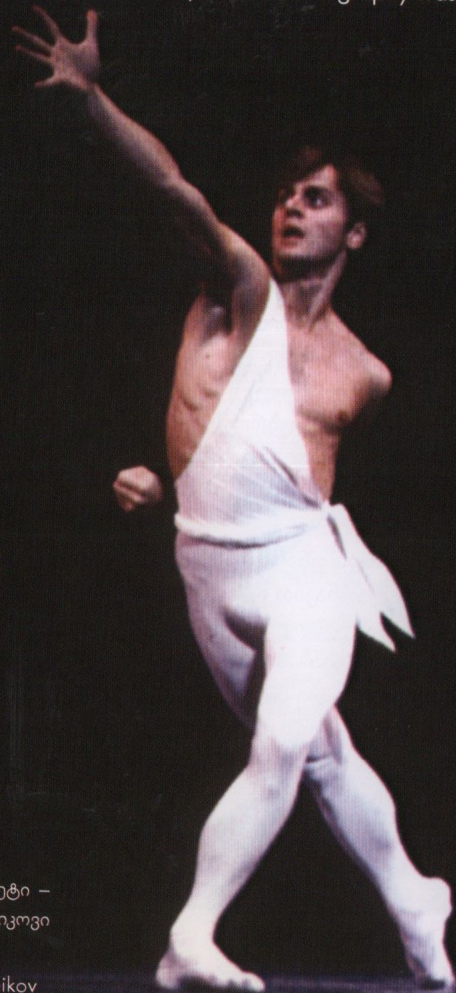
ბალეტის პროლოგი ეგეოსის ზღვის კუნძულ დელფოსზე ლეტოს გამოჩენით იწყება. ის აპოლონს შობს. ახალშობილს ორი ქალწული ახვევს. პროლოგის ბოლოს კი პატარა ღმერთისთვის ლირა მოაქვთ. ბალეტის მთავარი გმირი აპოლონია, მუზების წინამძღოლი, ზევსისა და ლეტოს ძე. კომპოზიტორმა სახელწოდებაში სიტყვა „მუსაგეტის“ გამოყენებით აპოლონის, როგორც მუზების დირიჟორის, წინამძღოლის როლი განსაზღვრა. სამი მუზა – ტერფსიქორა, პოლიჰიმნია და კალიოპე შემთხვევით არ იქნენ შერჩეულნი. სამივე მათგანს ქორეოგრაფიულ ხელოვნებასთან პირდაპირი შეხება აქვს. „კალიოპე გამოხატავდა პოეზიას და მის რითმს, პოლიჰიმნია – პანტომიმის ხელოვნებას, ტერფსიქორა კი – ცეკვის მუზა იყო და აპოლონის გვერდით საპატიო ადგილს იჭერდა“ – წერდა სტრავინსკი. მეორე სურათი, ყმაწვილი აპოლონის გამოჩენით იწყება. ახლადშობილი ჯერ კიდევ არ არის ოლიმპოს ძლევა მოსილი მკვიდრი, ძალაუფლება არ განუმტკიცებია. ამიტომ, მისი ცეკვაც სუსტია, მაგრამ როცა მას ლირას გადასცემენ იგი ღვთაებრივი ძალით აღივსება და თითოეულ მუზას

and Calliope – were not selected by chance. They all have direct connections with choreographic art. “Calliope represented poetry and its rhythm; Polyhymnia was the art of mime, while Terpsichore was muse of dance and took respected position alongside Apollo” – Stravinsky wrote. The second scene begins with the young Apollo. He is not yet a powerful member of the Olympus, therefore his dance is weak too. Although, once given the lyre, he is filled with divine force, giving each muse their symbols – Calliope is given small tablet for writing; Polyhymnia receives mask, sign of possessing force of mime; while Terpsichore gets lyre. They are asked to demonstrate their art, while Apollo sits apart and gives value to the variations. Only Terpsichore receives his appraisal and dances pas de deux with him. At the conclusion Apollo and the three muses dance; he moves to the heights of Parnassus, accompanied by the muses, while the rest give their blessing on his way to gods' home. Voice of Zeus is heard, “calling for his son”, as the choreographer explained the music of the finale. The final part of the ballet is played out on special steel construction, representing a stairway. Balanchine introduced it in place of phaeton.

Apollon musagete took long to be appreciated, but it was clear to its creators that something new happened in ballet art, defined by the choreography in the first place. Classical dance began a new life after Apollo, while Balanchine had his second birth as choreographer after the premiere.

Diaghilev liked the ballet since the staging process. «What Balanchine is doing is remarkable. This is pure classicism, not seen since Petipa» – he said to composer Nabokov at a rehearsal. Stravinsky also credited Balanchine's new approach to choreography as the reason for the ballet's success.

The staging process did not take long. The Apollo and Terpsichore pas de deux was staged by Balanchine in half an hour in the Vaquer Studio in Paris, while the main part of choreography was created in

აპოლონი მუსაგეტი – მიხეილ ბარიშნიკოვი
Apollo – Mikhail Baryshnikov

Monte Carlo. The choreographer introduced much according to his impressions. He loved symbolism. Muses set to phaeton, directed by Apollo, are analogous to the quadrigales on monuments on the Imperial Theatres (including the Bolshoi) while the beginning of the Apollo and Terpsichore pas de deux, where they touch fingers, depicts impression from 'the creation of Adam' in Sistine Chapel by Michelangelo. The well-known gesture by Apollo, with his one hand raised and fingers opened up with sunlight, while only closed fist of the right hand is seen from behind, represents the mental state of the young Giorgi Balanchivadze upon arriving from the hungry and demolished Russia at the flashing advertising lights of the Piccadilly Square in London in the Autumn of 1924.

Apollon musagete can be found in the repertoire of every great ballet dancer. «To dance the role of *Apollo* is to become good enough for dance», it is often said in ballet world. Peter Martins became «good enough» by a chance, when he was hastily invited to replace one of the ill New York City Ballet dancers for the *Apollo* role at the 1967 Edinburgh Festival. As Martins noted after the premiere, «When you dance Apollo, it does not matter which country made you a dancer». With strange coincidence, Martins' uncle, Danish dancer Leif Oernberg became second performer of Apollo.

Martins rehearsed under Balanchine himself, which later culminated in him moving to the theatre of the choreographer and becoming artistic director of the New York City Ballet after Balanchine's death.

Rudolf Nureyev saw the ballet in St. Petersburg during a tour of Alicia Alonso's company. After the performance, extatic Nureyev went to rehearsal of Grigorovich, who was then staging Legend of Love, and repeated all the steps of *Apollo* in the studio. «It is wonderful», Nureyev said about Apollo, nuances of which were explained to him by Eric Bruhn. Bruhn studied the role with Balanchine, and it is not known to this day why he did not dance it in New York. The ballet continues to amaze everyone to this day.

Diaghilev received great acknowledgement and financial gains from the ballet, Lifar got glory and fame, Stravinsky acquired great royalties and admiration, while Balanchine – experiencing financial difficulties at that time – was shared the sixth of the Stravinsky royalties by the composer. *Apollo*, shining with the arabesque of the muses, remains symbol of the new ballet aesthetics of the XX century and of the Balanchine theatre.

ნინო ანანიაშვილი,
ანდრის ლიეპა.
აპოლონ მუსაგეტი.
ნიუ იორკ სითი ბალე.
1988

Nina Ananiashvili,
Andris Liepa. *Apollo*.
New York City Ballet.
1988

სიმბოლურ საგანს ჩუქნის: კალიოპეს – პატარა დაფას, საწერად; პოლიჰიმნიას – ნილაბს, როგორც უესტებით ძალმოსილების ნიშანს; ტერფსიქორას კი – ლირას. ბოლოს კი სთხოვს საკუთარი ხელოვნება აჩვენონ. თავად მოშორებით მჯდარი აფასებს მუზების მიერ შესრულებულ ვარიაციებს. მხოლოდ ტერფსიქორა დაიმსახურებს აპოლონის ქებას და მასთან ერთად ცეკვავს პა დე დეს. ბალეტის დასასრულს, აპოთეოზში, აპოლონი და სამივე მუზა ერთად ცეკვავს... აპოლონი ზევით, პარნასისკენ, მიემართება, მუზებიც მასთან არიან. დანარჩენები კი გზას ულოცავენ, აცილებენ აპოლონს ღმერთების საბრძანებლისკენ. ოლიმპოს მწვერვალიდან „ისმის ზევსის ხმა – მამა საკუთარ შვილს უხმობს“ (ასე ხსნიდა ქორეოგრაფი ბალეტის ფინალურ მუსიკას). ბალეტის ფინალი სპეციალურ რკინის კონსტრუქციამზე თამაშდება, რომელიც მაღალ კიბეს წარმოადგენს. ბალანჩინმა ის ეტლის ნაცვლად მოგვიანებით შემოიტანა ბალეტში.

„აპოლონ მუსაგეტის“ აღიარებას დრო დასჭირდა. მაგრამ მათი შემქმნელებისთვის ცხადი იყო, რომ საბალეტო ხელოვნებაში რაღაც ახალი მოხდა და ამას უპირველესად ქორეოგრაფია განაპირობებდა. „აპოლოს“ შემდეგ კლასიკურმა ცეკვამ ახალი ცხოვრება დაიწყო. ხოლო ბალანჩინი, როგორც ქორეოგრაფი, პრემიერის დღეს ხელმეორედ დაიბადა. ბალეტი დადგმის პროცესიდანვე მოსწონდა დიაგილევს. „ის რასაც ბალანჩინი აკეთებს საუცხოოა. ესაა სუფთა კლასიციზმი, რაც

პეტიპას შემდეგ არ გვინახავს – უთქვამს მას რეპეტიციებზე კომპოზიტორ ნაბოკოვისთვის. ბალეტის წარმატებას ბალანჩინის უჩვეულო ქორეოგრაფიას მიაწერდა თავად სტრავინსკიც.

დადგმის პროცესი ხანგრძლივი არ ყოფილა. აპოლონისა და ტერფსიქორას პა დე დე ბალანჩინმა ნახევარ საათში პარიზში, ვაკერის სტუდიაში, დადგა. ქორეოგრაფიის ძირითადი ნაწილი კი მონტე კარლოში მომზადდა. ბევრი რამ ბალანჩინმა საკუთარი შთაბეჭდილებების გავლენით შემიტანა ბალეტში. მას უყვარდა პირობითობა და სიმბოლოები. ეტლში შებმული მუზეები, რომლებსაც აპოლონი მართავს, საიმპერატორო თეატრებზე (მათ შორის დიდ თეატრზე) გამოსახული კვადრიგალების ანალოგიით შეიქმნა. აპოლონისა და ტერფსიქორას პა დე დე დასაწყისი, როცა ისინი თითუბით ეხებიან ერთმანეთს სიქსტის კაპელიდან მიქელანჯელოს „ადამის შექმნის“ შთაბეჭდილებას გამოხატავს. აპოლონის ცნობილი შესტი, როცა მას ერთი ხელი ზემოთ აქვს აღმართული და თითები მზის სხივებივითაა გახსნილი, ზურგს უკან კი მარჯვენა ხელის მხოლოდ შეკრული მუშტი მოუჩანს, 1924 წლის შემოდგომაზე, ლონდონში, ქორეოგრაფის პირველი ჩასვლის იმ განწყობას გადმოსცემს, როცა მშვიერი და დანგრეული რუსეთიდან ბრიტანეთში ჩასულმა ახალგაზრდა გიორგი ბალანჩივამ, პიკადილის მოედანზე, პირველად ნახა მოციმციმე სარეკლამო განათება.

აპოლონ მუსაგეტი ყველა დიდი საბალეტო მოცეკვავის რეპერტუარშია. „იცეკვო აპოლონის პარტია ნიშნავს, რომ ცეკვის ღირსი ხარ“ – ამბობენ ბალეტის სამყაროში.

40 | Arabesque

„ცეკვის ღირსი“ სრულიად შემთხვევით გახდა პიტერ მარტინსი – მოცეკვავე რომელიც 1967 წელს ედინბურგის ფესტივალზე, „ნიუ იორკ სითი ბალეს“ მოცეკვავის ავადმყოფობის გამო, სასწრაფოდ მიიწვიეს აპოლონის შემცვლელად. იღბლიანმა მარტინსმა პრემიერის შემდეგ აღნიშნა – „როცა ცეკვავ აპოლონს, აღარა აქვს მნიშვნელობა რომელმა ქვეყანამ გაქცია მოცეკვავედ“. უცნაური დამთხვევაა – აპოლონის მეორე შემსრულებელი მარტინსის ბიძა, დანიელი მოცეკვავე ლეიფ ორნბერგი იყო.

მარტინსთან რეპეტიციებს თავად ბალანჩინი ატარებდა, რაც იმით დასრულდა, რომ იგი საბოლოოდ გადავიდა ბალანჩინის თეატრში და მისი გარდაცვალების შემდეგ ნიუ იორკ სითი ბალეს სამხატვრო ხელმძღვანელი გახდა.

რუდოლფ ნურიევმა ბალეტი პეტერბურგში, ალისია ალონსოს დასის გასტროლზე ნახა. სპექტაკლის შემდეგ, სრულიად ალტაცებული ნურიევი, გრიგოროვიჩთან რეპეტიციებზე მივიდა, რომელიც მაშინ დგამდა ბალეტს – „ლევენდა სიყვარულზე“ და დარბაზში „აპოლოს“ ყველა მოძრაობა გაიმეორა. „შესანიშნავია“ – ამბობდა ნურიევი აპოლოზე, რომლის ნიუანსები, მას ერიც ბრუნმა აუხსნა. ბრუნი თავად ბალანჩინთან მეცადინეობდა ამ პარტიას. თუმცა დღემდე აუხსნელია, რატომ არ იცეკვა მან აპოლო ნიუ იორკში. ბალეტს დღესაც ალტაცებაში მოჰყავს ყველა.

2005 წელს თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის საბალეტო დასში ნინო ანანიაშვილმა, ბალანჩინის ფონდთან თანამშრომლობის შედეგად, მისტერ ბის ყოფილი მოცეკვავეები ბარტ კუკი და მარია კალეგარი მოიწვია, რომლებმაც ჩვენი თეატრის სცენაზე ქორეოგრაფის ათი ბალეტი და საბალეტო მინიატურა გადმოიტანეს. „აპოლოს“ პრემიერა 2005 წელს შედგა. აპოლონის პარტია თეატრის სრულიად ახალგაზრდა სოლისტმა ლაშა ხოზაშვილმა იცეკვა. ამ ბალეტში ქართველმა მაყურებელმა ბალეტის მსოფლიო ვარსკვლავი იგორ ზელენსკიც იხილა.

დიაგილევა ამ ბალეტიდან დიდი აღიარება და ფინანსები მიიღო, ლიფარმა – სახელი და დიდება, სტრავინსკიმ – დიდი ჰონორარი და თაყვანისცემა. ბალანჩინს კი, რომელსაც ამ დროს ფინანსური პრობლემები ჰქონდა, სტრავინსკიმ საკუთარი ჰონორარის ერთი მეექვსედი დაუთმო. მუზეების არაბესკით გაბრწყინებული აპოლონი კი დღემდე რჩება მე-20 საუკუნის ახალი საბალეტო ესთეტიკისა და ბალანჩინის თეატრის სიმბოლოდ.

აპოლონ მუსაგეტი – ლაშა ხოზაშვილი. თბილისი. 2005 წ. Apollo – Lasha Khozashvili. Tbilisi. 2005

დავით ჯავრიშვილი David Javrishvili

გიორგი კალანდია

თეატრის, კინოს, მუსიკისა და
ქორეოგრაფიის მუზეუმის დირექტორი

By Giorgi Kalandia

Director of the Museum of Theatre,
Cinema, Music and Choreography

დავით ჯავრიშვილი
იუნკრის ფორმაში
David Javrishvili in cadet
uniform

ერთი შეხედვით თითქოს დაბალი, მაგრამ შეკრული და მოქნილი სხეულით, თვალებში დაუოკებელი ცეცხლით სავსე და მუდმივად შემართული გამოხედვით, ის ყოველთვის ამაყად დგას – იქნება ეს ლონდონის 1935 წლის საერთაშორისო ფესტივალი თუ საზოგადოება შევარდენის 1919 წლის წვრთნები. ასე ამაყად განვლო მთელი სიცოცხლე, რომელსაც არც წარმატება აკლდა და არც გულისტკენა.

ქართული ცეკვის მაცხოვრებელი, ჯადოქარი ხელოვნებაში, ქორეოგრაფიის დიდოსტატი, კაცი, რომელმაც სპორტი ხელოვნებად აქცია – უამრავი ასეთი ეპითეტის გამოყენება შეიძლება დავით ჯავრიშვილის მისამართით.

იგი 1894 წელს სოფელ ერთაწმინდაში დაიბადა, იმ დღეს გახარებული მამა მეუღლეს სოფიო ფალავანდიშვილს სწერდა:

„ვაშა, ვაშა ჩემს გვირგვინ სოფიოს!
დაგკოცნი ისე როგორც პირველი
ჯვრისწერის დღეს დაგკოცნე, ღმერთსა
ვსთხოვ შენ კარგი დედობა გაგაწვეინოს“

დავითის მისამართით დედა მართლაც რომ სამაგალითო მზრუნველობას იჩენდა. მიუხედავად იმისა, რომ დავითს მამა ადრე გარდაეცვალა, მან მაინც მოახერხა შვილისთვის რიგიანი განათლება მიეცა. 1914 წ. დაამთავრა თბილისის ქართულ გიმნაზია და იმავე წელს თბილისის სამხედრო სასწავლებელში შევიდა. სასწავლებლის

He always stands proud with seemingly short, but fit and flexible body, eyes full of fire and set look – be it 1935 London International Festival or 1919 exercises of the Shevardeni Society. This is how he spent the entire life full of both success and disappointment.

Maestro of the Georgian dance; wizard in art; master of choreography; man who made a sport an art – many similar titles could be used when speaking about David Javrishvili.

He was born in 1894 in the village of Ertatsminda. Happy father wrote to his spouse Sophio Phalavandishvili that day:

“Praise to my Sophio! I kiss you like on the day of our marriage, and ask God to help you be a good mother”

And she did take special care of David. Despite his father passing away early, he still managed to receive good education for the time.

Javrishvili graduated from the Tbilisi Georgian Gymnasium in 1914 and enrolled in the Tbilisi Military School the same year. He was sent to the Turkish front following the graduation (discharged from the army in 1919). In 1917 Javrishvili became member of the Georgian Military Union alongside Gaioz Berelashvili and established Sports Society Amirani after wishes from the members of the union. Berelashvili became head of trainings, while

ბათუმის
პედაგოგიური
ინსტიტუტის
სტუდენტები
(სცენა მხატვრულ-
ფიზკულტურული
პიესიდან „ძველ
ელადაში“.
დ. ჯავრიშვილის
ქორეოგრაფია)

Students of Batumi
Pedagogical Institute
(scene from the
artistic-athletic piece
In Ancient Hellas)

დამთავრებისთანავე ავბავნიან თურქეთის ფრონტზე (1919 წ. გათავისუფლებულ იქნა სამხედრო სამსახურიდან). 1917 წ. დავით ჯავრიშვილი მეგობარ გაიოზ ბერელაშვილთან ერთად საქართველოს სამხედრო კავშირის წევრი გახდა და მათი დაუინებელი თხოვნით სპორტსაზოგადოება „ამირანი“ დააარსა, სადაც ვარჯიშთავად გაიოზ ბერელაშვილი, ხოლო მოადგილედ – დავით ჯავრიშვილი დაინიშნა. გავა დრო და ჯავრიშვილი „შევარდენად“ გარდაქმნილ „ამირანს“ ქორეოგრაფიული ხელოვნების ნამდვილ სამჭედლოდ აქცევს. ერთხელ ბათუმში მას მეგობარი გიორგი ნიკოლაძე შეხვედრია, რომელსაც სპორტსმენისათვის შეუთავაზებია კლასიკური ბალეტისა და ქართული ცეკვების ილეთების შესწავლა და მათი დანერგვა თავისუფალ ვარჯიშში. ჯავრიშვილს ნიკოლაძის იდეა იმდენად მოეწონა, რომ ამ მიზნის მისაღწევად მთელი საქართველო მოიარა, პარალელურად საბალეტო ილეთების შესწავლა ბალეტ-მისიტერ ვაკარეცთან დაიწყო, შემდეგ კი ხელი მოჰკიდა ხალხური ცეკვების შეგროვება-შესწავლას. ჯავრიშვილი აწყობდა ექსპედიციებს ჯერ მთიან აჭარაში, შემდეგ კი სვანეთში. ამ ექსპედიციების დროს იგი ადგილობრივ მოსახლეობას ისე აცეკვებდა, როგორც ამას მათი წინაპრები ასრულებდნენ, ზეპირად სწავლობდა მისთვის უცნობ ყველა საცეკვაო ელემენტს,

Javrishvili was his deputy. Later he transformed Amirani (known at this time as Shevardeni) into a true workshop of choreography. Once in Batumi, he met his friend Giorgi Nikoladze, who proposed studying tricks of classical ballet and Georgian dance and incorporating them into exercises. Javrishvili liked the idea so much that he traveled around Georgia for this project, studied ballet methods under ballet master Vakarets, collected and studied folk dances. He organized travels to mountainous Adjara and later to Svaneti. During these expeditions he asked local population to dance like their ancestors, studied all dance elements unknown to him, recorded comments and tips by performers, and captured a great deal of material on film. What he saw made such impact on him that for some time he tried to combine his two professions, before the love for dance took an upper hand and made him dedicate his entire life to Georgian choreography.

It was amazing how much scientific touch and relentless approach David Javrishvili used to get closer to the roots of Georgian dance. For accomplishing this task he met academic Ivane Javakhishvili several times: "In 1935 I visited Mr. Javakhishvili to receive consulting regarding choreography. It was in his apartment; I cannot even describe the

იწერდა შემსრულებლების კომენტარებსა და ახსნა-განმარტებებს; ფირზე აღბეჭდავდა უამრავ მასალას. ნანახი მასზე იმდენად დიდ გარდატეხას ახდენდა, რომ თავიდან ერთმანეთს ორ პროფესიას უთავსებდა, მაგრამ საბოლოოდ, მაინც ცეკვის სიყვარულმა სძლია და მთელი ცხოვრებაც ქართულ ქორეოგრაფიას მიუძღვნა.

საოცარია როგორი მეცნიერული სიზუსტითა და დაუცხრომელი შემართებით ცდილობდა დავით ჯავრიშვილი ქართული ცეკვის სათავეებთან მიახლებას. ამ რთული ამოცანის შესასრულებლად ის რამდენიმეჯერ აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილსაც შეხვედრია: „1935 წელს ბატონ ივანე ჯავახიშვილთან ვიყავი ქორეოგრაფიაში კონსულტაციის მისაღებად, ჩემი მიღება მოხდა მის ბინაზე, – იგონებს დავით ჯავრიშვილი, ვერ აგიწერთ იმ შთაბეჭდილებას, რომელიც ჩემზე დატოვა ბატონმა ივანე ჯავახიშვილმა. ორი საათი გრძელდებოდა კონსულტაციის მოხმენა. იგი ლაპარაკის დროს წიგნების ავტორებს ასახელებდა, „ამ და ამ გვერდზე, ამ და ამ წიგნში სწერიაო ეს“, მერე გადაშლიდა წიგნს და სწორეთ იმ ადგილას აღმოჩნდებოდა ჩემთვის საინტერესო თემა, რომელზეც წუთის წინ დიდი აკადემიკოსი საუბრობდა. იმდენად დაბნეული ვიყავი კონსულტაციის დროს, რომ ზოგი რამ გამომრჩა და ამიტომაც მეორეჯერ ვესტუმრე მას. ვაჩვენე ჩემს მიერ გადაღებული ფოტოები სვანეთის ექსპედიციისა. რამდენიმე დღის შემდეგ მან ამოწერა ყველა საჭირო ცნობები ქართული ხალხური ცეკვებისა, გარდა იმისა, რაც მას ჰქონდა გამოცემული და გამომიგზავნა“

დავით ჯავრიშვილის თაოსნობით 1928 წელს ბათუმში ქორეოგრაფიული ექსპერიმენტალური სტუდია დაარსდა, რომელსაც იმავე წელს შეუერთდა აჭარის მომღერალთა გუნდი და მის ბაზაზე აჭარის სიმღერისა და ცეკვის პირველი ანსამბლი შეიქმნა. იმ დროისათვის სიმღერისა და ცეკვის შერწყმა ხელოვნებაში ახალი სიტყვა იყო, რასაც შესანიშნავად გაართვეს თავი დავით ჯავრიშვილმა და ლოტბარმა მიხეილ კუხიანიძემ. ამ ანსამბლმა 1936 წელს საქართველოს რესპუბლიკურ ოლიმპიადაზე პირველი ადგილი დაიკავა და უფლება მიეცა კონცერტები გაემართა საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა ქალაქებში.

მემედ აბაშიძის დახმარებით დავით ჯავრიშვილი ერთ-ერთი პირველი ქართველი იყო, რომელმაც უცხოელ მაყურებელს ქალაქ ტრაპიზონში ქართული ქორეოგრაფიული ელემენტებით გაჯერებული

impression he left on me. Consulting went on for two hours; he named authors and mentioned certain pages that contained topics, before opening those books with exactly the information on the mentioned pages. I was so confused by his presence that missed a lot of topics and had to visit him for the second time, showing him the pictures I had made during the expedition to Svaneti. After several days he listed all necessary notes about Georgian dances, alongside those he had published, and sent them over to me.”

With the leadership of David Javrišvili, an experimental choreographic studio was founded in 1928 in Batumi. It later merged with the Singers Chorus of Adjara and developed into the first Song and Dance Ensemble of Adjara. It was a novelty at that time to combine singing and dancing, and it was managed remarkably by Javrišvili and bandmaster Mikheil Kukhianidze. The ensemble won the 1936 Republic Olympics of Georgia and claimed the right to arrange concerts in various cities of the USSR.

With the assistance of Memed Abashidze, Javrišvili was one of the first Georgians to present a beautiful performance, full of Georgian choreographic elements, in Trabzon. The ecstatic choreographer wrote: “Our visit to Trabzon caused exceptional interest among the Turkish population, as this was the first occasion of a visit of representatives of a socialist republic to Turkey. Each instance of Georgians appearing in street was met with cheering. Our visit there turned into a local celebration in honor of the young Georgian republic. That festive mood was further enhanced by our bass band under the directorship of Khavtasi. This was the first occasion of Georgians traveling abroad and holding contest with foreign counterparts – something we could not dream of before.

More unprecedented success was on their way for the 1935 London International Festival, where Javrišvili was again director and staging master. Each dance number was met with rapturous applause from a sea of crowd, among which Her Majesty Queen Elizabeth II could be seen. This was followed by Berlin International Festival and Warsaw V International Festival of Youth and Students, while no significant event would now take place in Georgia without choreographic stagings by Javrišvili.

ულამაზესი წარმოდგენა აჩვენა. გახარებული ქორეოგრაფი აღფრთოვანებული წერდა: „ჩვენმა ვიზიტმა ტრაპიზონში თურქი მოსახლეობის არნახული ინტერესი გამოიწვია, რადგან ეს იყო თურქეთში სოციალისტური ქვეყნის წარმომადგენლების ჩასვლის პირველი შემთხვევა. ამიტომ ქართველების ყოველ გამოჩენას ქუჩებში ხალხი „ვაშას“ შეძახილებით ხვდებოდა. ჩვენი იქ ყოფნა ტრაპიზონელთა სახალხო ზეიმად იქცა ახალგაზრდა საქართველოს რესპუბლიკის საპატივცემულოდ. საზეიმო განწყობილებას ხელს უწყობდა ჩვენი სასულე ორკესტრი ხავთასის ხელმძღვანელობით... ეს იყო ქართველების პირველი გამგზავრება საზღვარგარეთ, პირველი შეჯიბრება უცხოელებთან, რაზეც მანამდე ოცნება არ შეგვეძლო“.

არნახული წარმატება ხვდა ქართველ მოცეკვავეთა ჯგუფს 1935 წელს ლონდონის საერთაშორისო ფესტივალზე. აქაც ხელმძღვანელი და ცეკვების დამდგმელი დავით ჯავრიშვილი იყო. ყოველი საცეკვაო ნომრის დასრულებას ზღვა ხალხი აღფრთოვანებული ტაშითა და ოვაციებით ეგებებოდა. აღფრთოვანებულ მაყურებელთა შორის, თვით მისი უბრწყინვალესობა, დედოფალი ელისაბედ II იყო. ამას მოჰყვა ბერლინის საერთაშორისო ფესტივალი, ვარშავის ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა V მსოფლიო ფესტივალი. საქართველოში უკვე არც ერთი მნიშვნელოვანი ღონისძიება დავით ჯავრიშვილის ქორეოგრაფიული დადგმების გარეშე არ ტარდებოდა.

დავით ჯავრიშვილი პირველი ქორეოგრაფია, ვინც საქართველოს ფარგლებს გარეთ ქართულ ოპერებში ცეკვების დადგმა განახორციელა. მისი აქტიური მეცადინეობით მოსკოვის დიდი თეატრის სცენაზე ოპერა „აბესალომ და ეთერის“ ცეკვები დაიდგა, ამას მოჰყვა „დაისი“ და მრავალი სხვა.

მრავალწლიანი მუშაობის შემდეგ დავით ჯავრიშვილი დარწმუნდა, რომ ქართველი ხალხის ქორეოგრაფიული ხელოვნება წარმოადგენს მდიდარ მასალას ეროვნული საბალეტო ხელოვნების შექმნისა და განვითარებისათვის. ამიტომ დათანხმდა ოპერისა და ბალეტის თეატრის მიწვევას ბალეტმאיსტერის თანამდებობაზე. ეს მოხდა 1933 წელს და ამ თანამდებობაზე იგი მთელი 20 წლის მანძილზე მუშაობდა. ბალეტის მოცეკვავეთა თაობები მისი სტუდიის აღზრდილი იყო და ხშირად აღნიშნავენ მის დიდ ღვაწლს ქართული ქორეოგრაფიული ხელოვნების განვითარებაში.

პროფესიული მოცეკვავე კადრების შექმნის მიზნით მან თბილისში უფასო ქორეოგრა-

Javrishvili was the first choreographer to create dances for Georgian operas abroad. His active work resulted in dances for *Abesalom and Eteri* staged in Bolshoi Theatre of Moscow, followed by *Daisi* and many more.

As a result of many years of work Javrishvili became convinced that choreographic art of Georgian nation was a rich material for creation and development of national ballet art. Therefore in 1933 he accepted an invitation by Opera and Ballet Theatre to work as ballet master and did so for the next 20 years. Entire generations of dancers were raised by his studio, and his share in developing Georgian choreographic art is often mentioned.

Javrishvili established free choreographic studio in Tbilisi, with the aim of training professional dancers. His studio merged with Maria Perini's private one and this later resulted in creation of State Ballet School (now known as Vakhtang Chabukiani State School of Ballet Art).

Javrishvili was an innovative artist. He laid foundations in Georgia for scientific study and development of choreography. Up to twenty printed works in Georgian and Russian are the result of the scientific work carried out by him. He was first to write fundamental work *The Georgian Dance*, followed by *Mountainous Dances*, *Georgian Folk Dances*, *Dances of the Nations of Georgia* and more. But *Markings for Recording Georgian Dances* is considered to be his main work, as with it the artist took a new step in choreography, developed entire system for recording Georgian folk dance, created alphabet of dance that made it possible to "write" and then "read" dances. This preserved Georgian dance to this day, when it can be staged anywhere without losing any of its appeal.

David Javrishvili was granted the title of Honorable Artist of Georgia, and later People's Artist of Georgia. He is laureate of many prizes and much gratitude. But there were many disappointments too.

After fifteen years of fruitful work at the choreographic studio, Section of the Artistic Matters inspected the studio and having "discovered" deficiencies, immediately relieved him from his position, based on his own application. Similar situation developed at the Opera and Ballet Theatre and Javrishvili was forced to leave after twenty years of work, again via his application. This was followed by health problems. Despite all these difficulties, the great artist did not give up and lived through all his life as a knight of Georgian dance.

ლონდონის ფესტივალზე ყოფნის დროს ჯგუფის სამახსოვრო სურათი. (ცენტრში ჩოხით ილიკო სუხიშვილი, მისგან მეორე მარცხნივ, დ.ჯავრიშვილი)

Memorable photo from London Festival (Iliko Sukhishvili in the centre, with D. Javriashvili second to his left)

ფიული სტუდია დააარსა, მას შეუერთდა მარია პერინის კერძო სტუდიაც და ამ ორგანიზაციამ შემდგომში საფუძველი ჩაუყარა სახელმწიფო სახალგალო სასწავლებელს (დღეს ვახტანგ გაბუკიანის სახელობის ქორეოგრაფიული ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლებელი).

დავით ჯავრიშვილი იყო ნოვატორი ხელოვანი. საქართველოში მან პირველმა ჩაუყარა საფუძველი ქორეოგრაფიის მეცნიერულ კვლევასა და განვითარებას. ოცამდე დაბეჭდილი შრომა ქართულ და რუსულ ენებზე, – ასეთია შედეგი იმ სამეცნიერო მუშაობისა, რომელსაც დავით ჯავრიშვილი ეწეოდა. მან პირველმა დაწერა ფუნდამენტური ქორეოგრაფიული ნაშრომი „ცეკვა ქართული“. ამას მოჰყვა „მთიულური ცეკვები“, „ქართული ხალხური ცეკვები“, „ქართველ ხალხთა ცეკვები“ და სხვა. მაგრამ, მთავარი მაინც არის მისი ნაშრომი „ქართული ცეკვის ჩასაწერი პირობითი ნიშნები“, ამით ხელოვანმა ახალი სიტყვა თქვა ქორეოგრაფიაში, შეიმუშავა მთელი სისტემა ქართული ხალხური ცეკვის ჩაწერისა, შექმნა ცეკვის ანბანი, ანუ ის რითაც შესაძლებელი ხდება ცეკვების „ჩაწერა“ და მერე მისი „წაკითხვა“. სწორედ ამ შრომის შედეგია კლასიკური ქართული ხალხური ცეკვის დღემდე

შემონახვა. ის შეიძლება დაიდგას ყველგან და არსად დაკარგოს თავისი ელფერი.

ნაყოფიერი მუშაობისათვის დავით ჯავრიშვილს ჯერ საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის, ხოლო ცოტა მოგვიანებით საქართველოს სახალხო არტისტის წოდება მიანიჭეს. მიღებული აქვს მრავალი ჯილდო და მადლობა.

მაგრამ იყო დიდი გულდაწყვეტაც. ქორეოგრაფიულ სტუდიაში თხუთმეტწლიანი ნაყოფიერი მუშაობის შემდეგ ხელოვნების საქმეთა სამმართველომ შეამოწმა სტუდია, „აღმოაჩინა“ რა ნაკლოვანებები დავით ჯავრიშვილი დაუყოვნებლივ გაათავისუფლა დაკავებული თანამდებობიდან, საკუთარი განცხადების საფუძველზე. დაძაბული ვითარება შეექმნა ოპერისა და ბალეტის თეატრშიც და ოცწლიანი მუშაობის შემდეგ გაათავისუფლეს ბალეტმამისტრის თანამდებობიდან, კვლავ საკუთარი განცხადების საფუძველზე. ამას მოჰყვა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემებიც. მიუხედავად ყველაფრისა, დიდ ხელოვანს ფარ-ხმალი მაინც არ დაუყრია და მთელი სიცოცხლე ისე ამაყად განვლო, როგორც ეს ქართული ცეკვის რაინდს ეკადრებოდა.

შეკვეთილში, საბაფხულო შეკრებაზე

ზაფხულში, საბალეტო დასის მსახიობებს, შეკვეთილში, შავი ზღვის პირას, საბაფხულო შეკრება ჰქონდათ. ასეთი შეკრების იდეა ბალეტის სამხატვრო ხელმძღვანელს ნინო ანანიაშვილს კარგა ხანია ჰქონდა, მისი განხორციელება კი წელს გახდა შესაძლებელი.

„ბალანჩინი, ყოველ ზაფხულს, დასის შეკრებებს, ნიუ ირკთან ახლოს, სარატოგაში ატარებდა. ეს იდეალური საშუალებაა თან დაისვენო, თან საკუთარ პროფესიას არ მოწყდე. დიდი ხანია მინდოდა ასეთი შეკრებების მოწყობა. ხშირად გასტროლები ან წინასაგასტროლო სამზადისი ამის საშუალებას არ გვაძლევდა. წლებანდელი კალენდარი ამისთვის იდეალური აღმოჩნდა. ვმუშაობდით საპრემიერო სპექტაკლზე და რეგიონებში გასასვლელად ვემზადებოდით. ვფიქრობ, საინტერესო იყო“ – განაცხადა „არაბესკთან“ საუბარში ნინო ანანიაშვილმა.

როგორც მოცეკვავეები ამბობენ, საკუთარ პროფესიას არც ზღვაზე დასვენების დროს ივიწყებდნენ. ამ ფოტოებს რომ დაათვალიერებთ ამაში ადვილად დარწმუნდებით.

A Summer gathering in Shekvetili

This Summer dancers of the ballet company had a gathering at the Black Sea resort of Shekvetili – a long time idea by artistic director Nina Ananiashvili that finally came to fruition.

“Balanchine used to gather his company each Summer in Saratoga Springs, close to New York. This is the perfect opportunity to have a rest and keep up with the work at the same time. I had been wishing to organize such gathering for a long time, although often tours or pre-tour preparations didn't allow for it. This year's calendar appeared perfect for such meeting. We prepared a performance for premiere and got ourselves ready for the tour to regions. I think it proved interesting” – Nina told us.

The company prepared for the two-week tour to the regions of Georgia, simultaneously working on the new premiere that was presented on September 22 at the opening of the new season.

As the dancers said, they didn't forget about their profession even during the rest, which is easy to spot on the pictures.

ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოების პირველი შეკრება
First meeting of the season for friends of the Georgian Ballet

New Season for Friends of the Georgian Ballet

New season was met with new governing board members— Sarah Williamson and Michele Dunn have become new chairpersons. Artistic director of the company Nina Ananiashvili greeted and thanked members of the organization for their support.

On September 22 Friends of the Georgian Ballet opened their new season. As usual, their first gathering coincides with the beginning of new ballet season and members of the organization met at the A. Griboedov State Theatre as the 160th theatrical season was about to begin.

Names of the students of the V. Chabukiani State School of Ballet Art, awarded with scholarships of Friends of the Georgian Ballet, were announced at the gathering:

- Tsitsilashvili Vasil** – scholarship by the name of Elvira Pietrarroia Sandalli
- Badurashvili Giorgi** – scholarship by the name of Ginger Minges
- Papashvili Nikoloz** – scholarship by the name of Masayoshi and Junko Kamohara
- Mezurnishvili David** – scholarship by the name of Mayumi Iino
- Kadjaia Anastasia** – scholarship by the name of Lia Gogolashvili
- Kardava Sopio** – scholarship by the name of Izumi Takahashi
- Miminoshvili Svetlana** – scholarship by the name of Marylis Sevilla-Gonzaga

ბალეტის მეგობრების ახალი სეზონი

160-ე სეზონიდან ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოებას ახალი ხელმძღვანელები ჰყავს. მმართველობითი საბჭოს თანათავმჯდომარეები წელს სარა ვილიამსონი და მიშელ დანი გახდნენ.

ტრადიციულად საზოგადოების ახალი წევრების შეკრება საბალეტო სეზონის გახსნას ემთხვევა. 160-ე საბალეტო სეზონის გახსნის წინ, 22 სექტემბერს, ა. გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო თეატრში საზოგადოების ახალი შემადგენლობის შეკრება მოეწყო.

საზოგადოების ახალ წევრებს მიესალმა და თანადგომისათვის მადლობა გადაუხადა საბალეტო დასის სამხატვრო ხელმძღვანელმა ნინო ანანიაშვილმა.

საზოგადოების წლიური სტიპენდიანტები
Annual scholarship awardees

ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოების შეკრებაზე გამოცხადდა ვ. ჭაბუკიანის სახელობის საბალეტო ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლებლის იმ მოსწავლეების სახელები, რომლებიც წელს საზოგადოების სახელობითი სტიპენდიანტები გახდნენ:

- ვასილ წიწილაშვილი** – ელვირა პეტრაროია სანდალის სახელობის სტიპენდიანტი
- გიორგი ბადურაშვილი** – ჯინჯერ მინგესის სახელობის სტიპენდიანტი
- ნიკოლოზ პაპაშვილი** – მასაიოში და ჯუნკო კამოჰარების სახელობის სტიპენდიანტი
- დავით მეზურნიშვილი** – მაიუმი ინოს სახელობის სტიპენდიანტი
- ანასტასია ქაჯაია** – ლია გოგოლაშვილის სახელობის სტიპენდიანტი
- სოფიო ქარდავა** – იზუმი ტაკაკაჰაშის სახელობის სტიპენდიანტი
- სვეტლანა მიმინოშვილი** – მერილის სევილა-გონზაგას სახელობის სტიპენდიანტი

**ქართული ბალეტის მეგობართა
საზოგადოების ნაწევარი**
**LIST OF THE MEMBERS OF FRIENDS
OF THE GEORGIAN BALLET**

სეზონი 2011/2012 SEASON

1. ჯონ ბასი და ჰოლი ჰოლცერ ბასი John Bass and Holly Holzer Bass	ოქრო Gold
2. ლადო და ლარისა გურგენიძეები Lado and Larissa Gurgenidze	ოქრო Gold
3. ნეილ და მიშელ დანები Neil and Michele Dunn	ოქრო Gold
4. ტონი ტოშევი და აქსენია ტოშევა Toni Toshev and Xenia Tosheva	ოქრო Gold
5. მასაიოში და ჯუნკო კამოჰარა Masayoshi and Junko Kamohara	ოქრო Gold
6. გიორგი ჭირაკაძე და სარა ვილიამსონი George Chirakadze and Sarah Williamson	ოქრო Gold
7. პოლ ჰენრი და კეროლიან ფორესტირები Paul-Henri and Caroline Forestier	ოქრო Gold
8. ფილიპ დუვეზი Philippe Limet Dewez	ოქრო Gold
9. მარინა ვაჩნაძე Marina Vachnadze	ოქრო Gold
10. კარენ ვოლფსონი Karen Wolfson	ოქრო Gold
11. კეითი მაკლეინი Cathy McLain	ვერცხლი Silver
12. მაია ფრენკ-ჰენიგი Maya Frank-Hennig	ვერცხლი Silver
13. მაკა გოცირიძე Maka Gotsiridze	ვერცხლი Silver
14. მიშელ დეროჰანესიანი Michele Derohanesian	ვერცხლი Silver
15. ელენა დიმიტროვა Elena Dimitrova	ვერცხლი Silver
16. იზაბელა და შარლოტ ემბორგები Isabella and Charlotte Emborg	ვერცხლი Silver
17. ალა თურმანიძე-კოვგილი Ala Turmanidze-Cowgill	ვერცხლი Silver
18. ევა იესტრაბოვა Eva Jestrabova	ვერცხლი Silver
19. პიტერ და მიკე ლან გენბერგები Pieter and Mieke Langenberg	ვერცხლი Silver
20. პიერ ორლოვი Pierre Orloff	ვერცხლი Silver
21. მერი ჰოლცერი Mary Holzer	ვერცხლი Silver

დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ დარეკოთ:

For additional information, please call:

(995 32) 235 75 03

მეგობარი ბალეტის

ქართული საზოგადოება

გთხოვთ განვერიანდეთ ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოებაში, რათა დაეხმაროთ ქართულ საბალეტო დასს, რომლის სამხატვრო ხელმძღვანელი გახლავთ მსოფლიოში ცნობილი ბალერინა ნინო ანანიასვილი.

ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოების დამფუძნებლები არიან: **სილვა აკოპიანი, ლია მაჭავარიანი, ელისაბედ საღარაძე, ირინა ხომერიკი და მიჩელე შაუფი.** საპატიო დამფუძნებლები არიან: **მეიდა მაკლარენი და ინა გუდავაძე.**

მმართველობითი საბჭოს თანათავმჯდომარეები არიან: **სარა ვილიამსონი და მიშელ დანი;** საპატიო მმართველობითი საბჭოს თავმჯდომარე: **მარიელა ს. ტეფტი.**

ქართული ბალეტის მეგობართა საზოგადოების მხარდამჭერია თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის მმართველი დავით საყვარელიძე.

Please join us as members of *Friends of the Georgian Ballet* and help us to support the revitalization of this venerable ballet company under the artistic directorship of world-renowned ballerina, Nina Ananiashvili

Founders of *Friends of the Georgian Ballet* are: **Silva Akopian, Lily Hauf, Irina Khomeriki, Lia Machavariani, and Elisabed Sagaradze.** Honorary founders are: Maida MacLaren and Inna Gudavadze.

Members of the Governing Board are: Co-Chairmen **Sarah Williamson and Michele Dunn;** Honorary Chairman is: **Mariella C. Tefft.**

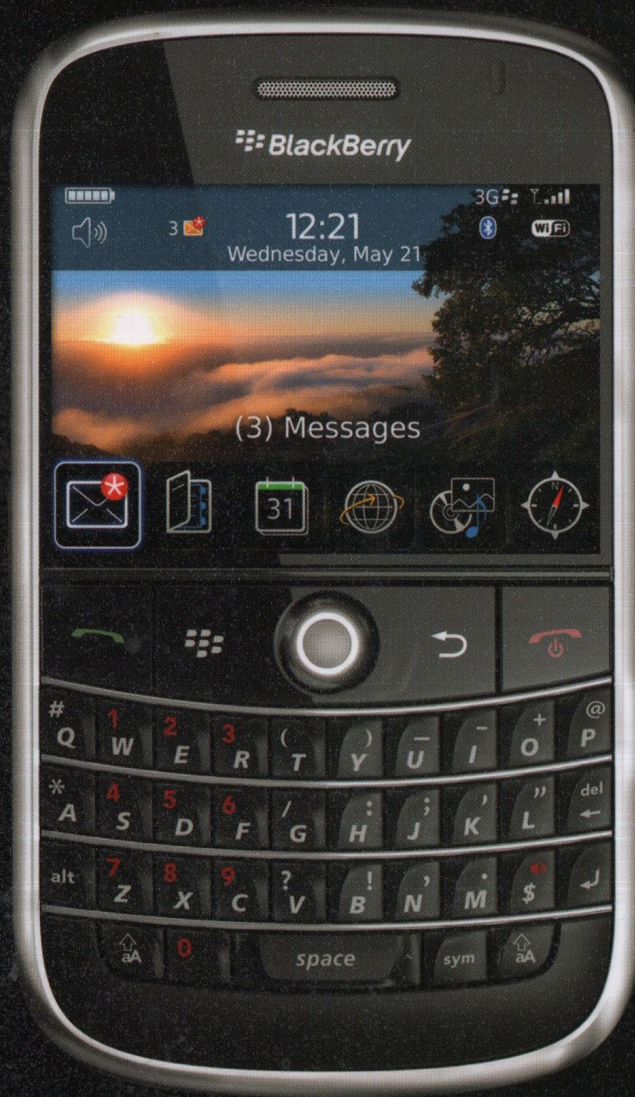
Friends of the Georgian Ballet is supported by Managing Director of the Tbilisi Z. Paliashvili Opera and Ballet State Theatre D. Sakvarelidze.

Friend of THE GEORGIAN BALLET

 BlackBerry®

BlackBerry® BOLD™ 9000 smartphone

BlackBerry®, RIM®, Research In Motion®, SureType®, SurePress® და სხვა დაცემული სახელწოდებები
საბჭოეთი და ოლონია. ნაჩამოაღწეს Research In Motion Limited - ის საკუთრება და რეგისტრირებული
დასრ. გამოყენება. აშშ-სა და მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში. გამოყენება Research In Motion Limited - ის ოცუნილი.

საქსი

მეტი დრო
ცხოვრებისათვის